

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrata
maloglasni po 130
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredica po 10 Din
Pri večjem c
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2030, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Rim-Angora

Iz zagonetne Turčije je končno prišlo potrdilo, da je gotova pogodba med Italijo in Turčijo in da sta se italijanski poslanik v Angori Orsini in turški zunanji minister Rudži bej končno sporazumela. Pogodba naj obsega običajno preambulo, 17 členov in dodatek, v katerem dopušča turška vlada italijanski trgovini in italijanskemu kapitalu velike gospodarske koncesije v Anatoliji, italijanskim državljanom pa pravico naseljevanja. Italija prevzame gotove gospodarske dolžnosti do Turčije. Pogodba predvideva dalje, da pristopijo k njej lahko tudi tretje države — mišljena je Grčija, s čemer je izraženo upanje, da se tudi vseča nasprotstva med Grčijo in Turčijo spravijo iz sveta. Tudi pristop Bolgarije naj bi ne bil izključen. Bajce dopušča Turčija Italiji svobodno roko v Albaniji, pri čemer naj bi bile Turčija in Grčija nevtralne. Mussolinijev vzhodno-sredozemski blok bi dobil s to pogodbo eno oporo več in bi bil korak bliže do uresničenja. V zasnovani diplomatski akciji manjka za enkrat še Grčija, glede katere izjavlja njen zunanji minister Mihalokopulos: Da se vrše pogajanja med Atenami in Angoro, da ni mogoče govoriti o sredozemski pogodbi, predno ne pride do sporazuma med tema državama; da so pa nasprotstva v tem, ker hoče Turčija razsodiščno pogodbo le za spore v bodočnosti, dočim bi Grčija rada uravnala vsa sporna vprašanja na enkrat. Gre predvsem za odškodnino iz Turčije izgnanim Grkom, za pravico medsebojnega naseljevanja in za priznanje državljanstva Turkov v Grčiji in Grkov v Aziji. Mihalokopulos upa, da bi po odstranitvi teh težkoč bilo možno govoriti o sredozemskem Locarnu, kar bi bilo tudi v duhu Društva narodov.

Priznati moramo, da diplomatskega sveta nova pogodba ni presenetila. Res je, da je povojna mlada Turčija bila v prvi vrsti zainteresirana izključno na notranji reformi države, ki je turško vlado tako zavzela, da ni bilo mogoče misliti na kako veliko zunanje politično zamisel. Diplomacija je pričakovala, da bo ta napor dal angorski vladi še za leta in leta dovolj dela. Vendar pa je agilni turški zunanji minister Rudži bej jadral tudi mimo in preko teh težkoč. Še dobro so v spominu sestanki med njim in Čiherinom; nato pa hipna orientacija turške zunanje politike proti zapadu. Tu je tudi izhod, zakaj je bilo mogoče dokončati turško-italijanska pogajanja kljub temu, da je bila ravno Italija izrazita nasprotnica samoturških teženj v Mali Aziji in brezpogojnega nevmešavanja v Anatolijo, in zdaj sta se sporazumela pes in mačka. Znano je namreč, da je oče te pogodbe angleški denar, ki je s posojilom pripomogel angleški diplomaciji do tega, da je Turčijo odvrnila od Rusije in ki je z izredno žilavostjo ter vztrajnostjo delala stalno na grško-turškem zblizanju na eni in turško-italijansko-grškem zblizanju na drugi strani. Tudi ni nobena slučajnost, če je sklenitev te pogodbe padla ravno v dobo, ko se je govorilo o angleško-egiptskem sporu in ko je Anglija poravnala sovražnosti, istočasno pa si, da si zavaruje hrbet in vrata v Sueški kanal ter odvrne italijanski imperializem od juga na sever, na Balkan in v Malo Azijo, znala pridobiti turško-italijansko pomoč, ker Grčija je že itak njen vazal. Sklenitev pogodbe je brez dvoma pripisovati Angliji in ne Italiji.

Presoja novega položaja z jugoslovanskega stališča ni težka. Naša država je s Turčijo v prijateljskem razmerju in razen odškodnine nekaterim Turkom med nami in njo ni spornih vprašanj. Poleg tega gredo pogajanja med Belgradom in Angoro. S tega stališča ne vidimo razloga, da bi hotela Turčija kazati napram nam kake sovražnosti. Nadalje, če je sklenjena pogodba res izraz splošnega hrepenenja tistih, ki hočejo ohraniti mir v Evropi, in ima značaj regionalne locarnske pogodbe, je pogodbo le pozdraviti. Če pa je Italija dala glavni poudarek na turško in grško nevtralnost v slučaju konflikta v ali radi Albanije, potem je pogodba naperjena proti naši državi. Sicer pa gre kot pri vseh zadnjih italijanskih pogodbah v glavnem za tajne dogovore; kateri pa so ti, bo pa pokazala najbližja bodočnost.

Albanci v Ženevi

v Tirana, 18. maja. (Tel. Slov.) K razpravi o albanskih vprašanjih na junijskem zasedanju Sveta Društva narodov pojejo v Ženevo kot albanski delegati zunanji minister Ilija Vroni, bivši minister Mahli Frašeri in glavni tajnik v zunanjem ministrstvu Džafer Villa.

Kako Italija užiga vojno proti SHS

g Milan, 18. maja. (Tel. Slov.) Tkzv. »Jadranski dan«, ki se je včeraj praznoval na iniciativo društva »Coscienza Adriatica« po mnogih italijanskih mestih, je najznačilnejše potekel v Milanu. Z veliko slovesnostjo se je v veliki milanski kanal izlila voda iz Jadrana, ki jo je poklonilo mesto Zader. V sprevedu, ki so se ga udeležila razna sportna društva, so nosili čašo vode iz Jadrana. V mestu so se slišali vzkliki: »Živela neodrešena Dalmacija!« Ob kanalu se je prečitela poslanica zadrškega podestata, ki pošilja vodo iz Jadranskega morja, da bi se združilo z vodo milanskega kanala v znak želje, da postane grenki Jadran zopet italijanski. Poslanica se je sprejela z gromovitim ploskanjem.

Nato se je prečitela molitev Dalmatincev iz leta 1848., ki se glasi: »V imenu Očeta in Sina in Duha svetega. Mi Dalmatinci, narod na podlagi najstarejših narodnih pravic in na podlagi najstarejšega prava sedanjih in bodočih narodov, soglasno protestiramo pred oltarjem in pred svojimi otroci, pri vodi našega krsta in pri grobovih naših prednikov in v pričo vseh narodov na zemlji in svetega Boga: Nočemo biti Hrvati.« Sledilo je burno in viharo vzklikanje: »Živel Split! Živel Sibenik!«

Don Giolli je blagoslovil vodo in jo zlil v kanal. Pri tem je prišla na vrsto še naslednja molitev: »Gospod naš! Vrni nam Jadran. Osvobodi vse narode ob Jadranu. Stori, o Gospod, da postane Jadran domovina Benečanov, Italijanov od Benetk do Zadra, od Valone do Rima, ki je cilj vsakega dela in vsakega srca. Osvobodi ves Jadran.« Nato so se prečiteli brzoglavni pozdravi vladnemu predsedniku, kralju in mestu Zadru.

Podobne slovesnosti so se vršile v Benetkah, Poli, kjer je bilo na dnevnem redu predavanje »Jadran — italijansko morje«.

ž Rim, 18. maja. (Tel. Slov.) Vsi veliki italijanski listi so pod senzacionalnimi naslovi, kakor »Srbske grozovitosti v Macedoniji«, istočasno priobčili po belgrajskem listu »Rad« celotni priziv macedonskega odbora v Sofiji na Društvo narodov, v katerem zahtevajo intervencijo Društva narodov proti grozovitemu režimu v Macedoniji.

Zakon o sodnikih danes gotov

k Belgrad, 18. maja. (Tel. Slov.) Zakonodajni odbor je danes nadaljeval razpravo o sodniškem zakonu v podrobnostih, in sicer o pridržanih členih. Pri čl. 2. se je sklenilo, da ženske ne morejo postati sodniki. Pri čl. 9. se je sprejelo, da se vršijo sodniški izpiti pri višjem (apelacijskem) sodišču kakor doslej. Kandidat plača za izpit posebno pristojbino. Pri čl. 13. se je sprejel razpis za izpraznjena mesta pri okrajnih in okrožnih sodiščih, za ostale pa velja načelo volitve. Burna debata se je razvila radi vprašanja, ali se predsedniki in podpredsedniki kasacijskih sodišč postavljajo brez razpisa in brez volitev ali ne. Tu se je od samostojnih demokratov posebno razburjal Svetozar Pribečević. Ko mu je pokazal posl. Hodžar zakonski načrt, ki se je v odboru obravnaval l. 1925., ko so bili samostojni demokrati v vladi, je samostojnim demokratom zaprl sapo. Ta načrt namreč določa, da postavlja pravosodni minister po svoji lastni volji vse sodnike okrajnih in okrožnih sodišč, kakor tudi predsednike in podpredsednike apelacijskih sodišč. Poslanec Hodžar je ugotovil, da takrat ravno sam. demokrati nikakor niso hoteli odnehati od načela, da minister po svoji volji postavlja vse sodnike okrajnih in okrožnih sodišč itd. Ker določa današnji načrt razpis ali volitve glede izpraznjenih mest in se imenujejo samo predsednik in podpredsedniki kasacijskega sodišča brez razpisa po ministrovem predlogu, je poslanec Hodžar ugotovil, da se danes samostojni demokrati neupravičeno razburjajo proti mnogo boljшему zakonskemu načrtu, kakor so ga svojčas zastopali v odboru, ko so bili v vladi. Pri čl. 20. se je sprejelo, da sodniki ne morejo kandidirati v volivnih okrožjih, kjer službujejo. Tam se tudi politično ne smejo udeleževati. Lahko pa kandidirajo izven tega okrožja. Sprejele so se še nekatere druge manjše spremembe, ki zboljšujejo zakon. Za prihodnjo sejo, ki bo jutri, ostanejo samo še štirje členi.

Finančni odbor

r Belgrad, 18. maja. (Tel. Slov.) Fin. odbor je imel popoldne sejo. Po kratki razpravi se je sprejela uredba o dokladah za geometre, ki so zaposleni pri ureditvi katastro. Notranji minister dr. Korošec je uredbo o dokladah za uradništvo v Južni Srbiji, ki je bila na dnevnem redu, umaknil. Prihodnja seja bo 29. maja.

Dr. Marinković v avdienci

k Belgrad, 18. maja. (Tel. Slov.) Zun. minister g. dr. Voja Marinković je bil danes v Topoli, kjer ga je Nj. Vel. kralj sprejel v avdienci.

k Belgrad, 18. maja. (Tel. Slov.) Danes se je vrnil v Belgrad glavni ravnatelj Narodne banke dr. Novaković, ki se je mudil v Londonu radi stabilizacije naše valute.

Zastopnika ČSR parlamenta v Belgradu

k Belgrad, 18. maja. (Tel. Slov.) Popoldne so prispeli v Belgrad prvi delegati češkoslovaške parlamentarne delegacije predsednik češkoslovaškega senata Uhlir in prvi predsednik češkoslovaške vlade po vojni g. dr. Kramář. V Subotici so jih sprejeli poslanec dr. Čeda Mihajlovič, predsednik naše parlamentarne delegacije, Gjura Janković, Begović in Sretenović. Na belgrajski postaji jih je sprejel češkoslovaški poslanik g. Šeba s poslaniškim osebjem, člani naše parlamentarne delegacije in številno občinstvo. Poslanik g. Šeba je goste seznanil z našo delegacijo. V čakalnici jih je poslanec Salih Baljič, podpredsednik naše parlamentarne delegacije, pozdravil in izrazil radost in veselje, da je Belgradu čast pozdraviti dva tako odlična zastopnika češkoslovaškega parlamenta, kot sta gg. Kramář in Uhlir. Za pozdrave se je zahvalil g. dr. Kramář in poudaril, da se morajo združiti vsi Slovani. Čeprav Rusija še ni svobodna, bo zopet postala svobodna in nastopila kot voditeljica Slovanov. G. Uhlir je naglasil slovensko solidarnost in potrebo skupnega dela za kulturno in gospodarsko zblizanje.

v Praga, 18. maja. (Tel. Slov.) Predsednik češkoslovaško - jugoslovanske parlamentarne unije poslanec Uhlir je izjavil z ozirom na konferenco z dne 20. t. m. v Belgradu, da una, da

se bodo začasna posvetovanja delegatov obeh držav že v bližnji prihodnosti razvila v redne konference in da se bo razen kulturne in gospodarske komisije ustanovila tudi juridična komisija. Prvi celj posvetovanj je zblizanje obeh držav glede carinske in šolske unije. Prvi korak za carinsko unijo je zaključek trgovinske pogodbe, predvsem s pripravljanjem ureditve tarif in transporta. Osnovanje juridične komisije je potrebno za unificiranje državlanskega in kazenskega prava. Sproži naj se slično zenačenje prava kakor med Nemčijo in Avstrijo.

V juniju se bodo nadaljevala pogajanja za sklenitev jugoslovansko-češkoslovaško trgovinsko pogodbo. Vršila se bodo v Karlovih Varih.

Ziato gre iz Amerike

v Newyork, 18. maja. (Tel. Slov.) Včerajšnje zvišanje diskonta njujorske Federal-Reserve banke od 4 na 4 in pol odstotkov najbrže še ni dovedlo do utrditve. V bližnji prihodnosti se radi velikih eksportov zlata, ki so v zadnjem tednu zopet dosegli 40 milijonov dolarjev, pričakujejo še višje postavke. Finančno ministrstvo izjavlja, da nima namena, nastopiti proti izvažanju zlata.

Rade Pašič ponovno obsojen na 15 mesecev

k Belgrad, 18. maja. (Tel. Slov.) Pred tukajšnjim sodiščem se je vršila ponovna razprava v klevetniškem procesu Dragiša Stojadinovič — Rade Pašič. Ta proces se je prvič vršil pred dvema letoma kot posledica Stojadinovičevih obtožb proti Radetu Pašiču, radi katerih je Rade Pašič označil Dragišo Stojadinoviča javno kot nepoštenjaka. Radj tega je bil Rade Pašič obsojen na 15 mesecev ječe. Apelacijsko sodišče je iz formalnih razlogov to razsodbo razveljavilo. Na današnji seji je bil Rade Pašič ponovno obsojen na 15 mesecev ječe. Razen tega na plačilo pravnih stroškov in na plačilo globe 175.000 Din državi in raznim dobrodelnim ustanovam. Če Rade Pašič ne bi mogel plačati, mora plačati belgrajski list »Politika«, ker je priobčila Rade Pašičeve napade proti Dragiši Stojadinoviču.

Italijanska narodna banka

v Milan, 18. maja. (Tel. Slov.) Nadzorstveni svet italijanske Narodne banke je soglasno sprejel revizijo statuta na podlagi pogodbe, sklenjene s finančnim ministrom o priklji stabilizacije lire. Dalje je sklenil, da se zviša kapital od 240 milijonov na 500 milijonov lir in k začasni izdaji novih akcij za 200 milijonov lir.

Razprava proti nemškim inženjerem

v Moskva, 18. maja. (Tel. Slov.) V bivši slavnostni dvorani plemenitaške družbe v Moskvi, ki je sedaj dom strokovnih zvez, se je danes začela razprava proti inženjerem v Sahtih. Priredila se je posebna diplomatska loža, v kateri so prireditvi prisostvovali nemški posl. Brockstorff-Rantzau, francoski poslanik Herbettes ter zastopniki drugih držav. Na zatožni klopi sedi dolga vrsta obtožencev, ki jih stražijo vojaški GPU, prisotnih je mnogo zagovornikov, številni sodnikov in državnih pravdnikov pa je pomenjeno. Prvi dan razprave so bili samo klicani obtoženci, priče, ki jih obtožujejo, prečitala se je obtožnica, zagovorniki pa so stavili svoje predloge.

v Moskva, 18. maja. (Tel. Slov.) Današnji prvi dan razprave proti inženjerem v Sahtih je potekel večinoma s posvetovanji o vabilu prič, ker je po tamošnjih zakonih določeno, da se mora o vabilu prič sklepati pred pričetkom prave razprave, in ker pozneje vabilo prič ni dovoljeno. To je povzročilo prvo senzacijo v procesu. Sodišče je namreč na predlog državnega pravdnika Krilenka odklonilo takorekoč vse predloge zagovornikov glede prič, izvedencev in dokaznih dokumentov. Krilenko je namreč trdil, da so priče odveč, ker dokazuje krivdo splošna karakterizacija, dočim bi priče ne mogle izpovedati nič konkretnega.

Dr. Stresemann boljši

v Berlin, 18. maja. (Tel. Slov.) Zdravstveno stanje dr. Stresemanna se je danes opoldne tako zboljšalo, da začasno ni nobenega povoda za strah. Posebno so začele zopet delovati ledvice ter je upanje, da se napad ne bo ponovil.

v Berlin, 18. maja. (Tel. Slov.) Zdravje nemškega zunanjega ministra dr. Stresemanna se vidno boljša. Nocojšnje zdravniško poročilo pravi, da se je zdravstveno stanje zelo poboljšalo, tako o boleznih ne bo treba več izdajati buletinov.

Madiarske pritožbe

v Budimpešta, 18. maja. (Tel. Slov.) Na današnji seji zunanje političnega odbora madiarskega senata je madiarski zunanji minister Valko obrazložil svoje stališče glede Kellogovega predloga. V svojem govoru pa se ni dotaknil bistva vprašanja o obsodbi vojne, temveč se je omejil samo na vprašanje postopanja razsodišča. Dalje je omenjal, da je Madiarska že sklenila razsodiščne pogodbe z Avstrijo, Švico in Italijo, pogajanja z drugimi državami pa so zastala jeseni lanskega leta radi stališča Društva narodov v optantskem vprašanju. Tekom debate so se nekateri senatorji pritoževali radi postopanja z manjšinami v sosednjih državah, posebno v Jugoslaviji. Glavne pritožbe pa so bile naperjene proti Češkoslovaški. Zunanji minister Valko je na te pritožbe kratko izjavil, da se brez ureditve manjšinskega vprašanja razmerje Madiarske k sosednim državam ne more zboljšati.

v Atene, 18. maja. (Tel. Slov.) Voditelj grške delegacije za razprave v Svetu Društva narodov ne bo Mihalokopulos, temveč Politis.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Za birmo F. Čuden

Ljubljana
Prešernova ul. 1.

Službe iščejo

Ne prezrite!
FANT z ljudskošol. (5 r.) in precejšnjo zasebno — moderniji jeziki (angleško) — izobrazbo, gre povsod, zlasti kjer bi imel možnost privat. učenja, tudi v tujino. — Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Britanica« št. 4283.

Knjigoveški pomočnik

več vezave zapisnikov in vseh drugih knjigovestih del, kakor tudi v zlatenju, more dobiti takoj mesto. Obrniti se je na Student-sko knjižnico, Kragujevac.

Orožniška kuharica

išče mesta k financirjem ali orožnikom. Naslov v upravi pod št. 4290.

Boljša dekle

vajena šivanja, nekaj kuhe in vseh gospodinskih del gre k manjši družini. Ponudbe na upravo lista pod »Poštena«.

VAJENEC, 15 l. išče

mesta za trgovsko obrt. Ima 2 meščanski šoli. Naslov v upravi pod št. 4287.

Trgovski pomočnik

špecerijske ozir. mešane stroke s prama referenca-mi išče službe. Gre tudi kot skladiščnik. Ponudbe na upravo pod št. 4288.

Mizar. pomočnik

išče službe v mestu ali na deželi, usposobljen za samostojna dela. Hrana in stanovanje pri mojstru. — Naslov pod »Zanesljiv« št. 4289 na upravo lista.

Proste službe

Mizar. pomočnika

starejšega, najraje sam., sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. — Naslov v upravi lista pod št. 4229.

Mizarskega pomočnika

dobro izvežbanega, takoj sprejemem. — Iv. Mrhar, mizar, Stanežiče, p. Šent Vid nad Ljubljano.

Služba monterja

Odda se stalno mesto vodovodnega monterja za občinski vodovod Bled-Gorje. Nastop takoj. — Oferte z navedbo zahtevkov naj se dopošlje na županstvo občine Bled, pošta Bled I.

Urar. pomočnik

z orodjem, dobra moč, se sprejme. — Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Čevljarskega pomočnika za fino zbito delo sprejemem takoj. Janko Kos, čevljar, Ljubljana, Tržaška cesta »Stan in dom«.

Učenca

za slikarsko in plesarsko obrt, pridnega in poštenega, sprejme takoj

Mih. Dobrave, Celje, Glavni trg 15.

Pekov. vajenca

poštenega in pridnega iščem. Filip Pirce, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Več pomočnikov in dva učenca, stara od 14—17 let, sprejemem za cerkveno in dekorativno slikarstvo, z dobr. spricvali osnovne ali meščanske šole. — Peter Zeleznik, Cesta na Loko 23, Ljubljana.

Mizar. vajenca

sprejemem. Jančar Albin, Splošno mizarstvo. Smlednik pri Medvodah.

Pouk

Nemščino

in francoščino poučujem v najboljši metodi v konverzaciji in teoriji. Stari trg 3, II. nadst., desno.

Ženitbe

Elektrotehnik

srednje starosti, v vsakem oziru samostojen in neodvisen, z dolgoletno prakso, lastnik dobro ideočega podjetja s številno klijenturo, želi to podjetje še povečati. V to svrhu ženiťve si iščem žensko družico s kapitalom ne pod 100.000 Din. — Ceni. ponudbe na oglasni odd. »Slov.« v Ljubljani pod »Elektrotehnik« št. 4286.

Ženitev.

Fant v 28. letu se želi spoznati v svrhu ženiťve z dekletom, ki ima veselje na srednjem posestvu na deželi. Naslov se izve v upravi pod št. 4259.

Stanovanja

SELITVE

izvršuje najboljši in najcenejši tveka
Javna skladišča d. z. o. z.
Ljubljana
Dunajska cesta 33.
Shranjevanje pohištva.
Telefon šte. 2366.

Stanovanje

1 sobe in kuhinje s pritliklinami, souporabo kopalnice in pralnice ter vrta, odda s 1. julijem ob Dunajski cesti na Brinju Pokojnin. zavod v Ljublj.

Prazno sobo z elektriko, posebn. vhodom takoj oddam. Novi Vodmat 62.

Jetika! se zdravi in ozdravi v zavodu dr. Pečnika, pošta Rog. Slatina, okolica. Zahtevajte prospekt!

Kdo kupi?

Binkoštna odprodaja klobukov

svoje zaloge še 7777 kom. moških, 1111 kom. damskih slamnikov, 499 kom. otroških poplin in svilnih klobukov bom prodajala po ponovno znižani ceni samo kratek čas od 16. do 26. maja 1928 do 9 zvečer. Ne zamudite ugod. prilike

Ivanka Šmalc Ljubljana, Marijin trg 1.

Spalnico

hrastovo, svetlo politirano, čedno izdelano, kompletno, postavim na dom ali kolodvor za ceno 4600 Din. — Anton Stolla, mizar, Sp. Loke, p. Krašnja.

Kose

različnih velikosti po Din 10.— komad prodaja Gospodarska zveza v Ljubljani.

Prodaja košnje

I. KNEZ iz Ljubljane bo prodajal na Binkoštni ponedeljek dne 28. maja t. l. svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se bo pričela ob 2. uri popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški. 4273

Sir in mlek. stroji

takoj napredaj, in sicer: 60 hlebov pol ementalca, 1 a polnomastem, hlebi od 10—20 kg, cena po dogovoru. Dalje vse sirarske potrebščine in okoli 20 vrčev za mleko po 30 litrov. — Pojasnila daje ALOJZIJ ŠTEFE, mlekarc, Vodiče.

Pohištvo

različno, iz trdega lesa, še dobro ohranjeno, se prodaja poceni. Maribor, Mejna ul. 14.

Nov cimper

odprta šupa 9 × 12 m, zaradi postavitve večje, po lastni ceni napredaj. Fran Šuštar, lesna industrija, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 12.

Krompir

Direkcija drž. železnic v Ljubljani bo prodala v ponedeljek 21. t. m. ob 10 v poslopiju Gospodarske poslovalnice, Masarykova cesta 17 (poleg Ranzingerja) približno 5 vagonov krompirja. Kupci se vabijo.

Prevozni avto

znamke Mercedes v dobrem stanju, z dobrim obročjem za 10—15 oseb, se poceni prodaja. Avto lahko vozi na eni tukajšnji že koncesionir. Črti. Naslov pove posredovalnica J. Osenjak — Ptuj.

Izvoznicarji lesa!

Iščem stal. odjemalca za tesan in okrogel les vsake vrste, proti sigurnemu plačilu. — Nalagam lahko tedensko 1 vagon. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4603.

Seno

prešano v balah, poceni prodaja Weber, Prečna ulica 8.

Pisalne stroje

»Remington«, najnovejše modele prodaja na obroke J. GUSTINCIČ, Maribor, Tattenbachova 14. Zahtevajte cenike!

Radio aparati

trocevni 900 Din, štiri-cetni 2200 Din. — Slavo Kolar, Ljubljana.

Kdo prodaja?

Kupim čebele in prazne žnidarske pance. — Ponudbe z navedbo cene na uredništvo pod znamko »Čebelar«.

KUPUJEMO

zlatu, srebro, platin in plačamo 1 srebrno krono Din 3'60, 2 srebrni kroni Din 7'20, 5 srebrnih kron Din 18'— Preznamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta šte. 8

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah. ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Vnajem

Brezalkoholna restavracija

dobrodošča, z lepim številom stalnih abonentov, v sredini mesta Maribor, Slovenija, petletna pogodba, se ugodno prodaja. Event. tudi stanovanje. Najemnina 600 Din mesečno za 4 velike lokale in kompletne pritliklinami. — Vprašati pri Podružnici »Slovenca« v Mariboru.

Gostilno ali točilnico iščem na račun. Zmožen kavcije. Naslov pod št. 4258.

Trgovski (obrtni) lokal

in malo skladišče (delavnico) na Celovski c. 50 (Šiška) oddam takoj v najem. Poizve se istotam v pisarni Moslavina.

Organizator moškega pevskega zbora

ki obvlada zgornji C prvega tenorja s čisto tonac. išče posestvo v najem ali kaj sličnega ev. kupi. Dopolni na upravo lista pod Organizator št. 4284.

Posestva

Lepo posestvo

(velika enonadstropna hiša) v Ljubljani, Kette-Murnova c. 28 (bivša zaloga Puntigam), stanovanje, pisarne, skladišča, hlevi in dvorišče, pripravnost tudi za tovarno, se prodaja. Delni prostori tudi v najem. Pojasnila se dobe v pisarni istotam.

Naša obrt

Gospodine! — Poskusite

Plamen

idealno sredstvo za podžiganje drv in premoğa. Zahtevajte PLAMEN pri Vašem trgovcu

Šivilja

za obleke za dame in otroke gre šivat na dom. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Perlektna«.

Prijetno bivanje

Vam nudi lepo slikano in pleskano stanovanje, katero naj Vam preskrbi trdnica Josip Marn, Dunajska cesta 9, pleskarska in slikarska delavnica.

Žima

najboljša in najcenejša pri

M. Masterl

tovarna žime Stražišče pri Kranju.

Drva

bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga

V. SCAGNETTI v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem se s

kleparsko delavnico

preselil z Dunajske ceste št. 33 na Sv. Petra cesto št. 55, vhod Vidovdanska cesta 1. — S tem se priporočam za naklonjenost cenj. občinstvu.

Alojzij Lenček nasl. sin, stavb. kleparsko.

Kapitalist

z 200.000 Din se sprejme kot družabnik k dobro vpeljani trgovini v prometnem mestu na Štajerskem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Živahni promet« št. 4115.

NAJBOLJŠI PREMOG

Cebin Wolfova 1/2

Lanene tropine

in druga krmila nudi najceneje

A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24

veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

Stavbno podjetje ACCETTO & drugovi

družba z o. z. Maribor, Koroška ul.

Motvoz (špaga) najcenejše v

tovarni. Mehanična vrvarna šinkovec, Grosuplje. Komisijska zaloga Palme, Celje, Cankarjeva 7. Maribor, Koroška 8.

Izšel je novi obširni katalog moderne

nega pohištva

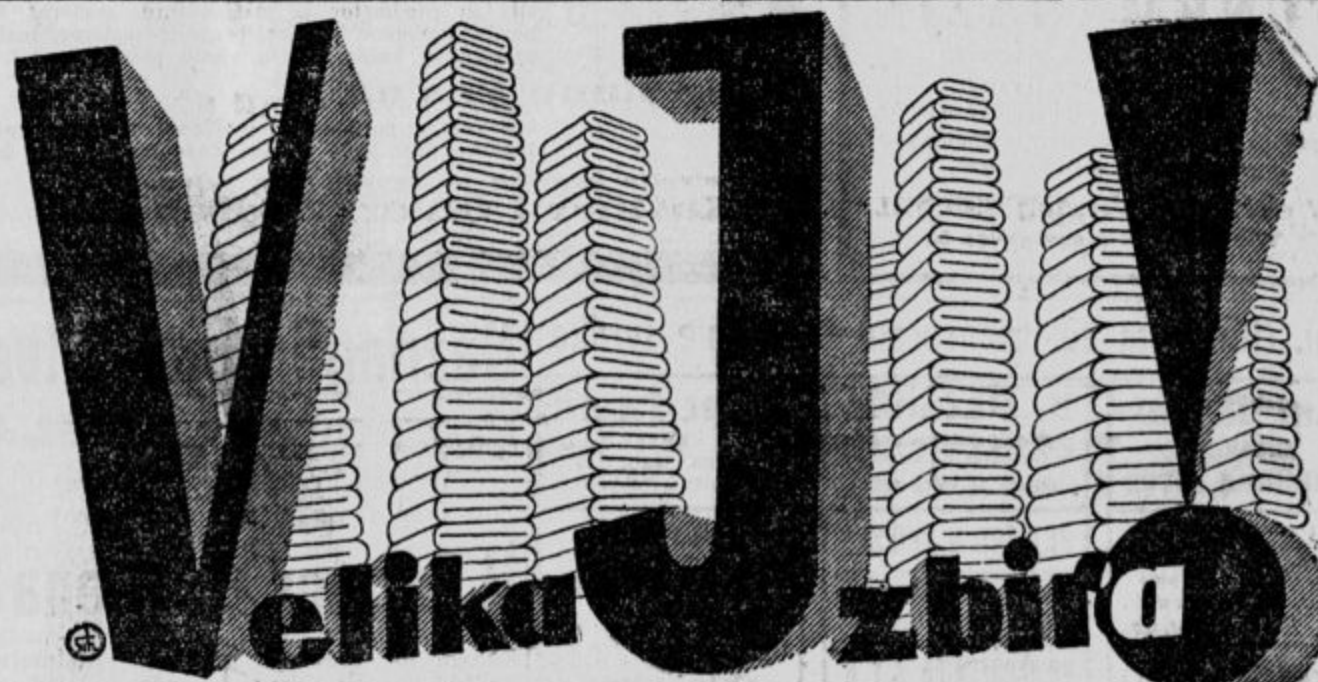
— Razpošiljava ga proti predplačilu 30 Din v gotovini ali v znamkah. — Erman & Arhar, mizarstvo, št. Vid n. Ljubljano.

Otvoritev vinotoča

dne 17. t. m. v Mariboru

Halbärth

Trubarjeva ulica.

različnega platna in šifonov iz domačih tovarn, kakor tudi svetovno znane znamke »Schroll«

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 10

Ugodne cene!

Na željo vzorci!

Henrik Sienkiewicz:

Na polju slave

Povest iz časa kralja Jana Sobieskega.

»Nisi prav začel,« je rekel Luka. »Žgačkati bi bil moral s stremenom trebuch njegovemu konju ali mu naravnost povedati: Če so ti volkovi požrli konja, si kupi na sejmu vsaj kozla!«

»Saj ne bi to tudi nič pomagalo. In kaj je pravzaprav hotel reči z besedami: Kaj ste mi vi z vašimi brati vred?«

»S tem ni mislil nič drugega, kakor: vi ste bedak z vašimi brati vred!«

»Ni dvoma! Samo to je hotel reči, pri moji veri!« je zavpil Marko, »saj s tem ni mogel misliti nič drugega. No, in kaj bomo zdaj?«

»Umreti mora! Ali on, ali pa mi! Stanislavu Ciprianoviču moramo to tudi povedati.«

»Ne, rajši ne. Če smo odstopili deklet Stanislavu, potem bi ga moral on pozvati na dvoboj. Nam je pa na tem, da sami poravnamo račun!«

»Kdaj ga pa poravnamo?«

»Dokler je Pongovski zraven, ne smemo pričeti. Sicer smo pa že v Belčoni!«

In res so bili že pri naselbini. Na robu gozda je stal dvoramski križ s pločevinastim Odršenikom. Postavil ga je bil pred leti Pongovski. Na desni, kjer je zavrnil pot okoli gozda, so se videla velika polja in travniki, po katerih se je valila reka. Kazale so se jelše, ki so na gosto rastle ob bregovih. Na levi se je planjava pomalem dvigala. Tam so se videla visoka gola drevesa in revne bajte, iz katerih se je kadilo.

Potniki so bili kmalu sredi teh hiše, se peljali mimo pristave, ki je obsegala več poslopij, in nato zagledali graščino pana Pongovskega. Široki dvor je obdajal star, trhel ostrog: ponekod je bil že porušen. Niti najstarejši ljudje se niso spominjali, da bi bil kdaj prišel do tega kraja sovražnik. Zato sploh ni bilo več treba popravljanja utrdbe okoli graščine. Sredi

dvorišča sta stala dva golobjaka. Na levi je stala oskrbnikova hiša, na desni so bile pritlikline, kašča in velika sirarna, zbita iz prekel in tenkih desk. Graščina je bila že stara, prostorna, a jako nizka, s slamo krita. Pred hišo so stali, kakor navadno, koli z železnimi krogi, na katere so privezali konje. Zdaj je pokrivala vsak kol snežena kapa. Po dvorišču je hodila med racami in gosmi krotka štokrlja s polomljeno perotjo. Menda je bila ravno zapustila zakurjeno sobo, da bi se na zraku malo osvežila.

Pongovski je poslal hlapca na konju naprej, da bi naznanil njegov prihod. Zato so ga doma že prikovali. Njegov sel je prišel nasproti in rekel na pragu z globokim poklonom:

Iz Rajgora je prišel gospod starosta Grothus, prosim pana!

»Kaj praviš!« je zaklical Pongovski. »Ali že dolgo čaka?«

»Pičlo uro kvečjemu, prosim. Hotel je sicer takoj nazaj, a rekel sem mu, da mora biti vaša milost vsak čas tu.«

»To si dobro napravil,« je pohvalil gospodar in gostom takoj pojasnil: »Gospoda moja, pan Grothus mi je po preslici ljubi sorodnik. Najbrž prihaja iz Varšave, kjer je bil pri svojem panu bratu. Ta je namreč poslanec v državnem sejmu. Toda prosim naprej, le izvolite vstopiti!«

Trenutek pozneje so se bili vsi v jedilnici. Prišel je tja tudi pan starosta, izredno postaven mož. Bil je višji od vseh ostalih, vstevši tudi Bukojemske. Z glavo se je skoro dotikal stropa, ker je bila hiša, kakor rečeno, izredno nizka. V Grothusu je vsakdo na prvi pogled spoznal odličnega plemiča, a njegove bistr, ostre oči in plešasta glava, vse je kazalo, da mora biti tudi več državnik. Tik nad nosom je imel med obrvmi gubasto brazgotino, ki je delala njegov obraz

¹ Starosta je bil kraljevski namestnik. Njegova vojna in sodna oblast je presegala pomen vojvode, ki je stal na čelu deželne uprave.

² Po ženski liniji.

posebno resen, da celo neprijazen. Z vljudnim smehljajem je stopil Pongovskemu naproti in ga objel z besedami: »Danes pa pozdravljam jaz, gost, kot prvi gospodarja v njegovem lastnem domu!«

Pan Pongovski ga je prav tako objel in odgovoril: »Pozdravljen, velemožni gost pom mojim krovom! Bog ti poplačaj, pan brat!«, prijaznost, ki si mi jo izkazal s svojim posetom! Kaj pa je novega?«

»Če vprašuješ de privatis, je vse dobro, de publicis je tudi vse dobro in celo zelo dobro: kmalu bo vojna!«

»Vojna? Kje pa? Ali jo je nam kdo napovedal?«

»Ne, nam ne grozi nihče, a pogajanja o zvezi z njegovim veličanstvom nemškimi cesarjem so napredovala v toliko, da bo že v marcu podpisana prijateljska pogodba. Potem pa se lahko takoj pripravimo na vojno.«

Govorice o bližajoči se vojni s Turki so se bile pričele širiti takoj po Novem letu. Večina je bila trdno prepričana, da kmalu pride do boja. Vendar pa je napravila izjava tako vplivne osebe globok vtis na Pongovskega in njegove mlade goste. Saj je bil pan Grothus v različne politične dogodke globlje posvečen kakor kdo drugi. Gospodar je predstavil starostu navzočim in pričel se je pogovor o vojni. Saj so bili že krvavi tatarski navalni na Ogrsko deželo vrgli svojo senco tudi na Poljsko in Avstrijske dežele: strašne vesti so se širile kakor plamen, ki žviga s požarišča. Strašna bo neki ta nova vojna, ki grozi pretresti Rimsko cesarstvo, vse nemške dežele. Pan Grothus je mislil, da dvigne Turčija pol Azije in vso Afriko: hotela se je prikazati z vojsko, ki ji enake še ni videl svet. Sicer pa te vesti niso vzele poguma nikomur med navzočimi. Nasprotno, mladina je vse to prav rada poslušala: naveličala se je dolgočasnega domačega miru. Vojna pa jim je nudila upanje na zasluge, slavo in celo gmotne ugodnosti.

³ Tako so se nagovarjali šlahiči v dokaz medsebojne enakosti. Velikaši niso na Poljskem tvorili posebnega stanu v nasprotju z drugimi državami.

⁴ Zasebne in javne zadeve.

Proslava trideset let dela, žrtev in uspehov za narod

Zahvala Bogu — Visoko kraljevo odlikovanje slavljenca dr. Jegliču Ljubljana in Slovenija svojemu ljubljensku škofu

Dan Gospodovega vnebohoda — 17. maj — je bil v Ljubljani ves v znamenju proslave 30 letnega jubileja vladikovanja našega škofa dr. A. Bonaventura Jegliča. Slovenski narod je včeraj po svojih političnih in kulturnih zastopnikih enodušno dal izraza svojemu ponosu, da ima takega nadpastirja, svojemu veselju, da mu je Bog dal učakati tako redko slavlje, svojemu zadoščenju, ko je zastopnik kralja, celokupne vlade in ministra za vere posebej pripel slavljenca na prsi visoko odlikovanje, kakor ga dobe v naši državi kot priznanje od vladarja in dinastije in moške, ki so si stekli posebno velike zasluge za državo in narod. Tako je resnično delo, nesebično požrtvovalno življenje v službi naroda in neomadeževan idealizem, ki so ga zloba, zavist in sovraštvo majhnih ljudi toliko oklevetali in oblatiti skušali, dobilo zaslužen priznanje od samega vladarja, a množice ob službi božji in večerni akademiji so dokazale, kako neminljiv spomenik si je dr. A. Bonaventura Jeglič postavil tudi v srcu slovenskega ljudstva!

Pontifikalna služba božja

Veličasten je bil pogled po prelesto okrašeni stolnici. Že sicer je v majniku lepa, z vablivo, neverjetno zračno, kakor v jutranji rosi umito novo šmarnično aliko Helene Vurnikove, ta dan pa se je odel, kakor se najlepša nevesta ne more za svoj svatovski dan. Preudno nas je prešinilo, ko so se začele zgrinjati po prostorni božji hiši razne organizacije — škoda, da ta dan ni bila trikrat in večkrat tako velika, kakor je, da bi mogle sprejeti vse množice, ki so se trudile, priboriti si vstop v njo, pa so morale oditi. — Sreče nam je kar trepetalo, ko so se izpod vhoda začele dvigati zastave in se razpostavljati nad mogočno kupolo — in z mogočnim, ognjevitim Premrlivim »Pozdravom« je ob živem petju zbora, bučanju trobent, rogov in pozavn, in ob igrivem prepletanju violin in drugih glasbil je cerkev, ki je teh dve sto let, kar stoji, videla kot svoje gospodarje moške velike po duhu, plemenite po srcu, junake po delih — je cerkev, pravim, sprejela Njega, ki je med temi velikimi duhovi največji, med plemenitimi srci najbolj plemenito, med junaki del in žrtev nezmagljiv orjak.

Slavnostni govornik, krški škof dr. Srebrnič, je v skrbno sestavljenem govoru globoko pozajel in izčrpno orisal škofovo dostojanstvo, njegove dolžnosti, njegove pravice, njegov ogromni, v prav vse otenke verskega življenja dejanski posegajoči pomen. Slavljenčeve prevzvišene osebe se je doteknil šele koncem, v imenu vseh vernikov škofije, vsega slovenskega naroda izražajoč nedopovedljivo dolžnost srčne hvaležnosti za vse nautosti dobrote, ki smo jih bili prav vsi brez izjeme, prijatelji in ti, ki so ob strani stali, deležni od njegovega ogromnega dela, njegovih žrtev, njegove molitve.

Slovesna pontifikalna maša, ki jo je jubilar dr. A. B. Jeglič opravil v blestečem, s izredno izvirnostjo zamišljenem, prekrasem jubilejnim ornatu, je pokazala izredno žilost in prožno moč slavljenca, tako da je bilo veliko prisotnih n. pr. čudno iznenadenih nad njegovim krepkim, po vsem božjem hramu se jasno razlegajočim petjem. Poveljeval je daritev zbor škofov in prelato, ki je kakor pester venec obdajal oltar in pontifikanta.

Slovesnosti ni v najmanjši meri do neakaljenega harmoničnega veličastnega učinka pripomogel stolni zbor, čigar vodja Premrl je za to priliko izbral Perosijevo pontifikalno mašo v d-molu, polno sladke melodike, vso prepleteno z jasnim kontrapunktom. Posebno pozornost so vzbujali izraziti konci v fugirani velikonočni aleluji. Nič manj ali pa še bolj slovesno so učinkovale skladbe slovenskih skladateljev Foersterjev, iz živahnega kontrapunkta se razpredujoči gradual, Premrl v višavo kipeči za lahno, jasno sinjino ves prepojeni ofertorij in nazadnje obširni, harmonično v živahnih barvah, melodično in kontrapunktično v nepričakovanih nasprotjih se izživljajoči Kimovčev »Tebe Boga hvalimo«.

Iz kratka: vsa slavnost v cerkvi je bila na izredni umetniški višini: naj že gledamo na sijajno arhitekturo ali njej docela enakovredno slikarstvo, izbrano govorništvo, zgledno, vzorno paramentiko in — last not least — blestečo glasbo.

Poklonitve, slavnostni obed in odlikovanje

Po pontifikalni službi božji se je vršila poklonitev in čestitke apostolskega zastopnika Sv. očeta papeža, zastopnika Nj. Vel. kralja, vlade in ministra za vere, predstavnikov cerkvenih, posvetnih in vojaških oblasti, brez števila nabožnih, stanovskih in prosvetnih društev ter posameznikov slavljenca v sprejemnem salonu škofijskega dvorca.

Po pontifikalni službi božji se je vršila poklonitev in čestitke zastopnika Sv. Očeta papeža, apostolskega nuncija, zastopnika Nj. Vel. kralja, vlade in ministrstva za vere, velikega župana ljubljanske oblasti, župana mesta Ljubljane, generala poveljnika divizije, predstavnikov škofijske duhovščine, redov, ter ostalih posvetnih oblasti, brez števila nabožnih, stanovskih in prosvetnih društev ter posameznikov, ki so slavljenca izrazila čustva radosti nad redkim slavljem plodonosnega dela jubilaritvega za cerkev, državo in narod.

Okoli 1. ure se je začela polniti lepa baročna slavnostna dvorana škofijskega dvorca samih najodličnejših gostov, predstavnikov

cerkvenih in posvetnih oblasti in prijateljev jubilara. Opazili smo: apostolskega nuncija, msgr. Pelegrinetti, sekcijnega načelnika, predstavitelja Nj. Vel. kralja, celokupne vlade in ministra za vere, dr. Čičiča, zagrebskega nadškofa dr. Bauera, križevskega škofa dr. Njaradija in krškega škofa dr. Srebrniča, velikega župana ljubljanske oblasti dr. Vodopivec, divizijskega poveljnika generala Nediča, predsednika oblasti dr. Natlačen, župana mesta Ljubljane dr. Puca, šefa prosvetnega oddelka dr. Capudra, podžupana prof. Jarca, predsednika višjega deželnega sodišča dr. Rogina, višjega državnega pravdnika dr. Grasellija, železniškega direktorja g. Kneževiča, finančnega delegata g. Rupnika in finančnega prokuratorja dr. Souvana; velik zbor duhovščine z generalnim vikarjem in stolnim prodom Andrejem Kalanom na čelu, vsi g. stolni kanoniki in župniki ljubljanskih župnij, g. opat stiškega samostana dr. A. Kostelec, prior križevskega reda Učak, provincial franči-

škanskega reda p. dr. Regalat Čebulj in kapucinskega reda p. Linus Prah, provincial reda Družbe Jezusove dr. Prešeren; nadalje od laikov šef-urednik »Slovenca« gosp. Franc Terseglav, predsednik Prosvetne zveze dr. Jakob Mohorič, zastopnik Orlovске zveze prof. Ovsenek i. dr.

Prvi je pozdravil sam jubilar drage goste, slavil sedaj vladajočega papeža Pija XI., ki s toliko modrostjo vodi Cerkev, ter dal navdušenega izraza čustvu globoke ljubezni in vdanosti slovenskega ljudstva do vladarja kralja Aleksandra I. Na pozdrav papeža je odgovoril apostolski nuncij mons. Pelegrinetti v lepi slovensčini, proslavljajoč velike zasluge škofa dr. A. B. Jegliča za Cerkev, za lepo katoliško življenje ter kulturno in нравstveno povzdigo slovenskega naroda.

Nato se je dvignil zastopnik ministra za vere, sekcijni načelnik dr. Čičič, ki je najprej slavil veliko slovensko srce slavljenca, kojega zasluge bodo za večno zapisane v zgodovini slovenskega naroda in mlade Jugoslavije. Potem pa je sledil nepričakovan dogodek. Dr. Čičič je nadaljeval: »V imenu Nj. Vel. kralja Aleksandra, celokupne vlade in ministra za vere sem pooblaščen izreči visokemu jubilarantu priznanje za njegove velike zasluge za državo in narod ter izročam od Nj. Vel. kralja jubilarantu za njegovo veliko delo ob tem jubileju poklonjeni

red Karadjordjeve zvezde IV. razreda

red, ki ga podeljuje dinastija samo možem, ki so si stekli izredne zasluge za narod in državo. — Tem besedam je sledilo navdušenje, radostno vzklikanje in ploskanje, nakar je predstavnik vlade škofu, ki je bil do solz ginen, pripel visoki red. In vsi smo začutili, da je s škofom odlikovan ves slovenski narod! Škof se je s tresočim glasom zahvalil kralju, izjavil, da takega odlikovanja nikoli ni pričakoval in končal z navdušenim sprejetimi besedami: »Dal Bog, da bi mogel še kaj storiti za državo!«

Potem je nazdravil škofu veliki župan dr. Vodopivec, ki je najprej jubilara slavil kot obnovitelja in poglavitelja lepega kršćanskega življenja v družini, nato pa ob splošnem aplavzu izmed vseh škofovih del omenil prvo slovensko gimnazijo v Št. Vidu, katero si je dr. A. B. Jeglič postavil monumentum aere perennius. A njegovo največje je bilo, ko je prvi podpisal majniško deklaracijo!

Za velikim županom je izjavil v svoji zdravici župan dr. Puca, da v imenu celokupnega prebivalstva Ljubljane izraža škofu čestitke in zahvalo za njegovo življensko delo v prid slovenskega naroda, za njegovo globoko in požrtvovalno ljubezen, ki je vodila njegovo roko, zlasti ko je z odločilno gesto posegel v usodo svojega naroda in prvi podpisal deklaracijo, s katero se začenja osvobodjenje slovenskega naroda in njega združenje s Srbi in Hrvati v eno državo. Škof si lahko s polnim upravičenjem reče: Vitam non perdidit!

Nato je v izbranih besedah slavil škofa kot duhovnega pastirja in prosvetitelja slo-

venskega naroda ter reformatorja njegovega verskega in moralnega življenja predsednik oblasti, dr. Marko Natlačen.

Za njim je zagrebski nadškof dr. Bauer v imenu celokupnega katoliškega episkopata Jugoslavije nazdravil jubilarantu kot vzoru vsega slovenskega episkopata. Zagrebski nadškof je z izrednim svojim govorniškim darom postavil našega škofa za zgled moža, ki je znal s svojo energijo najbolje uporabiti velike darove, katere mu je dal na življenja pot dobrotljivi Bog.

Vsakemu se je jubilarant pristrčno zahvalil, kakor vsem svojim dragim gostom, predstavnikom oblasti, duhovščini ter prijateljem.

Razpoloženje je bilo kar najpristrčneje in radostno.

Večerna akademija v Unionu

Velika Unionska dvorana je že nekaj kratov na svoj način izpričala, s kom čuti Ljubljana, koga spoštuje, ceni, ljubi. Takisto je izpričala tudi v četrtek zvečer, kako ceni, kako spoštuje, kako ljubi Ljubljana svojega očeta, svojega velikega sina in duhovna škofa, ki je 30 let njen in našega naroda duhovni pastir. Vselej, kadar slavi in časti Ljubljana svoje sinove, svoje moške, svoje delavce, svoje graditelje kulture, gospodarstva in socialnega napredka, vselej gre, pa napolni do zadnjega kotička veliko unionsko dvorano. Tako jo je napolnila tudi v nedeljo večer do poslednjega razpoložljivega prostora. Večera sede-

Bauer, križevski škof dr. Njarady, škof krški dr. Srebrnič, zastopani pa so bili tudi drugi odlični zastopniki civilnih in vojaških oblasti, ter zastopniki ministrstva ver in notranjih del.

Ko se je vihar navdušenja nekoliko polegel, je godba Dravske divizije pod osebnim vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina zagrila: Povsod Boga! Kot druga točka je »Ljubljana« odpevala nalašč za to priliko od dr. A. Dolinarja zloženo in skomponirano: »V Bogu živiš«, veličastno, s spremljavo deseterih pozavn. Solo je pel g. R. Petrovič.

Nato je imel slavnostni govor na vladiko g. dr. Karel Capuder, prosvetni šef:

Prevzvišeni! Visoki gostje! Častita go-spoda!

Dovolite, da poskusim izraziti misli, ki nam vstajajo in čustva, ki nas navdajajo nocoj ob tej izločbi znamenja in imen iz kulturne zgodovine našega naroda.

Neovrgljivo dejstvo je, da je temelj vsake kulture — vera. Naša doba preživlja v tem pogledu krizo. Boj krščanstvu, katoliškemu krščanstvu se že dolgo razlega tudi pri nas. Mnogo jih je bilo v preteklih 30 letih in jih je še danes, ki so pod vplivom protiverskih gesel. Treba je opozarjati večkrat na velikost odkritega sovražnika.

Poglejte naše versko življenje! V božjo čast se zadnjih 30 let dvigajo po slovenski domovini lepe naše cerkve. V naše visoke stolpe, ki so onemeli v grozi svetovne vojne, se je zopet vselil glas zvonov, ki nas vabi in kliče: Kvišku srca! In kdo je tisti, ki je 30 let med nami z besedo in peresom učil verovati in nam sam daje vzgled žive vere?

Prepričani smo, da je merilo omike vsake dobe pravica tiste dobe. Čisto življenje v mladostni dobi, pravo družinsko življenje v moški dobi, samozatajevanje v odpovedi pri tistih, ki so trdne in krepke volje, da vzamejo to breme nase — to so temelji npravnosti. Kdo je bil tudi v tem pogledu tisti, ki je učil z besedo in peresom, kdo je bil svetel vzgled čistega življenja, nesebične požrtvovalnosti? Kdo je navduševal mladino za Marijo in jo zbiral v Marijine družbe?

Samo eden je ključ, ki nam odpira vrata v hram prosvete, ta ključ je materinski jezik. Nam so ta ključ vzeli — in tedaj se je dvignila ob robu ljubljanskega polja v zavetju Smar-nogorske Marije mogočna stavba — prva slovenska gimnazija!

Vsi čutimo, da je mladina bodočnost naroda! In pred 22 leti se je pri nas ta mladina organizirala. Nad slovensko domovino je vzletel Orel in veselo mladeniško življenje se je pričelo. Versko-nravno življenje, svetli vzori krščanstva, duševna izobrazba, disciplina, krepkost duha in telesa — to je cilj naše mladinske organizacije.

In naša akademska mladina, tudi ta se je zbrala sprva na tujih, kasneje na domači univerzi v katoliških akademskih društvih, ki so si po težkih bojih pridobila popolno enakopravnost, se uveljavila povsod in poslala na delo v vseh poljih vrste krščanskih mož. In zopet je bil naš današnji slavljenec tisti, ki je z dejansko ljubeznijo obdržal to mladino, jo bodril in ji pomagal. Pred 30 leti je bilo, ko je nekega majniškega večera prikorakala po Prešernovi ulici v 16sterostopih ljubljanske srednješolske mladine. Razdelila je množico in se postavila prav pred škofijski dvorec, proti nebu je zabučala prekrasna pesem: Buži, buži, morje Adrijskoko! Tedaj je spre-govoril novi, mladi škof raz balkona in iz-rekel tudi stavek: Privedla vas je sem ideja slovenskega vseučilišča. Tisti srednješolci so danes možje, mladi tedanji škof je osivel v burji in viharjih nezasišanih bojev, toda ves čas je gledala ta mladina tega voditelja in on jo je vodil po pravih potih. In na današnjem jubileju je zastopana tudi ljubljanska univerza, ne več ideja, temveč dejstvo.

Pa prišel je še odločilnejši trenutek, ki enkrat zamujen, se ne povrne več. Bilo je, ko so se uprle oči našega zmučenega naroda proti jugu in so se stegale njegove roke bratu nasproti v združitve. Tedaj ste podpisali ustanovno listino našega združenja z brati Srbi in Hrvati in za Vami so jo podpisali tisoči in tisoči in je šlo navdušenje za svobodno, neodvisno, mogočno Jugoslavijo do zadnje gorske kočice v naši domovini!

Zato Vam danes vsa ta zastopstva tu, vse te zastave in napisi kažejo sadove Vašega velikega 30 letnega dela, zato ta nocojšnja izločba bojnih znamenj v svetem, nekrvavem boju za resnice in pravico v nas vseh vzbujajo zavest — zmage.

Bog živi vrliga vladiko!

Navdušeno odobravanje vseh je bilo znak, da je bil govor res vseh navzočih izraz. Gospod jubilar se je sam dvignil in se za tolikšne pozdrave prijazno zahvaljeval.

Sledila je papeževa himna, znamenita po tem, da jo igrajo takrat, kadar se podaja v cerkev sam sv. oče. Občinstvo jo je poslušalo stoje.

Jedro vsega večera ter tudi najlepša točka akademije je brez dvoma bila poklonitev visokemu jubilarantu. Gosp. akademik M. Stare, naš priznan deklamator je s toplim občutjem deklamiral za to priliko od dr. I. Preglja zloženo pesem:

Prevzvišenemu gospodu, gospodu škofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču ob tridesetletnici njegovega vladikovanja v Ljubljani.

Poglejmo naše zvezde, kako kvišku gredo, pogledjmo, odkod naši veliki možje rastejo! Iz naše zemlje ženó, brez širokih mejá, in še iz neusahljive vere v Bogá.

Skrb jim zibel poganja s trdo rokó, pogrinja za spanec, a postilja trdó. In kadar se v veliki svet je utrgal iz gnezda rodnega ptiča:

»Sin, moli in delaj!« v pozdrav in slovo in drugega nič.

Takole, glejte, naše zvezde kvišku gredo, takole, možje, naši veliki možje rastejo...

Novo meddržavne pogodbe

v Bukarešti, 18. maja. (Tel. Slov.) Iz vladnih krogov se doznava, da se je zdravstveno stanje zunanega ministra Titulesca v San Remu tako zboljšalo, da se bo mogel po zasedanju Društva narodov vrniti v Bukarešto, kjer ga pričakuje med 5. in 15. junijem. Vsekakor se bo lahko vrnil v Bukarešto še pred sestankom Male antante, da se bo udeležil priprav za to konferenco. Njegov namestnik Duca je poslal šefa kabineta zunanega ministrstva v San Remo, da informira Titulesca o tekočih političnih zadevah.

Naša pogodba z Grčijo

v Atene, 18. maja. (Tel. Slov.) Zunanji minister Mihalokopulos je predložil parlamentu grško-jugoslovansko trgovinsko pogodbo, ki je bila podpisana v Atenah 2. novembra 1927. Mihalokopulos je opisal pogodbo kot tako, ki je ugodna za obe državi. Obenem je predložil nemško-grško pogodbo in predlagal, da parlamentarni zunanji odbor obe pogodbi prouči tekem treh dni.

Poljska za Kellogov načrt protivojne pogodbe

v Varšavi, 18. maja. (Tel. Slov.) Zunanji minister Zaleski je imel v zunanjem odboru sejma večurni ekspezo, v katerem je kot najvišji cilj poljske politike označil ohranitev miru, ki ga rabi Poljska za varnost svoje notranje izgradnje. Kellogov načrt o obsojbi vojne v svojih temeljih točno odgovarja poljskemu predlogu na zadnjem zasedanju Društva narodov, vendar pa mu poljska vlada še ne more pritrditi, ker ni mogoče predvideti, kakšno končno obliko bo dobila pogodba po številnih izpreminjavalnih predlogih raznih vlad. Poljska želi, da bi taka pogodba ne bila v protislovju s paktom Društva narodov, temveč, da bi ga samo izpopolnjevala, da se nobeni državi ne sme onemogočiti obramba proti napadu ter da so v slučaju, če bi ena izmed signatarnih držav napadla, bile

vse druge oproščene obveznosti iz take pogodbe.

v Varšavi, 18. maja. (Tel. Slov.) Zunanji minister Zaleski je v svojem govoru o odnosih Poljske k posameznim državam izjavil, da tvori poljsko-francoska in poljsko-romunska zveza zveza jedro poljskega delovanja za varstvo miru. Nemško-francoski sporazum naj v Poljski ne povzroča strahu, ker spada ta pogodba k normalnemu zdravljenju vojnih ran. Francija ostane še nadalje s Poljsko čuvar mirovnih pogodb. Odnosaji Poljske do Anglije in Združenih držav so postali intenzivnejši. Pri zadnjem potovanju Zaleskega v Rim se je zopet lahko konstatiralo, da obstojajo tradicionalno dobre razmere z Italijo. Italijansko-poljski trgovinski odnosaji so se ojačili, ker je Poljska bolj intenzivno, kakor doslej, porabljala jadranska pristanišča za poljski izvoz. Glede odnosajev z neposrednimi sosednimi državami je v prvi vrsti vpoštevatelj razmerje z Litvo. Po odklonitvi poljskega varnostnega predloga pričakuje poljska vlada, litvanski protipredlog, katerega bo stvarno proučila. Z Nemčijo se je pokazala gotova skupna delavnost v Društvu narodov. Tudi v direktnih pogajanjih se je uredila cela vrsta posameznih gospodarskih pogodb. Z Rusijo se Poljska še nadalje pogaja o nenapadalni pogodbi. Glede ostalih držav je omenil, da se vrše pogajanja za trgovinsko pogodbo z Avstrijo in Češkoslovaško. S posebno prijaznostjo je omenjal dobre odnosaje z jugoslovanskim bratskim narodom, dalje pa tudi živahnejše odnosaje z azijskimi državami.

Turčija sklepa nove pogodbe

v Milan, 18. maja. (Tel. Slov.) Italijansko-turška pogajanja o varnostni in nenapadalni pogodbi se lahko smatrajo za končana. Turško-grška pogajanja pa napredujejo le počasi radi vprašanja izmenjave beguncev. Vendar pa se nadejajo, da bodo pogajanja končana v 10 dneh, da bodo obe pogodbi mogli podpisati obenem.

Dr. Beneš v Berlinu

v Praga, 18. maja. (Tel. »Slov.«) Češkoslovaškega zunanega ministra dr. Beneša, ki dospe jutri v Berlin, bosta predvidoma sprejela državni kancler in državni predsednik. Z državnim tajnikom von Schubertom se bo razgovarjal o nekaterih aktualnih vprašanjih, tako o zadevah Društva narodov in o Kellogovem predlogu. Kategorično pa se zatrjuje, da se z Benešem ne bo razpravljalo o raznih evropskih načrtih. Posebno se poudarja kot nesmiselno, da bi dr. Beneš vabil nemškega zunanega ministra za posredovalca z Madjarsko. Češkoslovaška ne misli na to, da bi stavila Madjarski kakršnekoli ponudbe.

Kakor je Beneš ponovno zatrjeval, je pripravljen, razpravljati z Madjarsko, toda Češkoslovaška si ne bo pustila ničesar odkupiti. Če hoče Madjarska doseči revizijo mirovne pogodbe, bi to ne šlo brez vojne. Velešile in tudi Italija so proti vsaki reviziji mirovnih pogodb, ker želijo samo mir in nočejo nobene vojne v srednji Evropi. Srednjeevropski Locarno bi pomenil, da se države obvezujejo, da ne bodo postopale nasilno druga proti drugi in bi pomenil tudi, da si garantirajo medsebojno sedanje meje. Zaenkrat pa ni mogoče pridobiti Madjarsko za tak Locarno.

Naše gledališče v razsulu

Vsa slovenska javnost je z največjo pozornostjo zasledovala razmere, ki jih je zadnji teden odkrival naš list o našem slovenskem gledališču in vsak je danes hvaležen »Slovenec«, da smo po tolikih letih končno vendarle pokazali na prave vzroke večnih kriz in težav. Doslej je vsaka kriza izvenela le v zahtevi po novih subvencijah od vlade, občine in oblastnega odbora in šele mi smo si gledališki gospodi končno upali povedati, da so sedanje subvencije zadostne, a da leži vzrok večnih kriz v neracionalnem gospodarstvu z danimi sredstvi in v slabem repertoarju, za kar zadeva krivda celokupno gledališko upravo in nikakor ne le ene osebe.

Ob tej priliki je pa naša dolžnost, da pokažemo še na eno rano, zaradi katere krvavi naše gledališče in na katero izrečno opozarjamo vse merodajne činitele, da jo tudi preiščejo in radikalno ozdravijo, ker je pereča in nujna.

Razmere, v katerih smo živeli prva polovica leta, so vodile do tega, da se tudi našega gledališča polastili naši kulturni in politični nasprotniki, ki so znali voditi pota usode tako, da ja ni na prav nobenem vodilnem mestu nobenega »klerikalca«. Mi nismo gledališča nikoli in ga tudi v bodoče ne nameravamo gledati kot »politicum«, toda odločno si tudi prepovedujemo, da bi služil sedanji gledališki gospodi kot »politicum«. Premišljeno in zavestno smo zapisali te besede, s katerimi smo odlašali dolgo, predolgo.

Gledališka uprava vedno toži, da pada obisk gledališča. Že zadnjič smo poudarili, da naj nam dasta opera in drama dober repertoar, pa bo vedno polno, kajti kliča ne bo hodil gledat nihče. Toda niti za ta repertoar se vodstvo drame in opere nista in nočeta poslužiti primerne in intenzivne reklame. Poznamo n. pr. odlični slovenski list, ki ima, izvzemši »Domoljuba«, največji krog naročnikov in bralcev, ki ga res dobi v roke sleherni slovenski kulturni človek. Uredništvo tega lista se je ponudilo ponovno pisмено in ustno gledališki upravi, voditeljem drame in ravnatelju opere, g. Poliču, da je pripravljeno brezplačno objavljati najuspešnejše reklamno gradivo za naše gledališče. Drama je te ponudbe brskirala ves čas, g. ravnatelj Polič se jih je prve mesece po svojem prihodu v Ljubljano posluževal, lepega dne pa kakor bi odrezal, preki-

nil vso reklamo. Brez učinka in neodgovorjene so ostale vse urgence pri drami in pri operi. Dotični list namreč ni glasilo SDS in ne spada v »Jutro«² tiskovni koncentraciji.

Ne bomo podrobno navajali vseh nadarjenih slučajev in pritožb, ki nam neprestano prihajajo iz obeh gledališč in ki še spadajo v to poglavje, toda eno zahtevamo, da pridejo tudi nastavljanja, kvalifikacija, honoriranje in odpuščanje gledališkega osebja pod strogo in nepristransko kontrolo širšega kolegija in da vse to nikakor ne sme biti več prepuščeno dobri in slabi volji ter — političnemu prepričanju posameznikov. Zavarujemo se proti eventualnim zaušnicam, ki bi morda prišle od gledališkega osebja, kajti danes so v našem gledališču razmere take, da bi se nihče ne upal odkloniti podpisa na kake naročene zaupnice, ker bi se vsak bal masčevanja različnih mogotcev, ki mu morejo z nekontrolirano kvalifikacijo uničiti eksistenco.

Naj za danes zadostujejo samo ti migljaji, če pa sedanjega politiziranja v gledališču ne bo konec, pridemo na dan z hujšimi stvarmi in z vrsto konkretnih primerov. Absolutno ne bomo več trpeli, da bi imeli v Ljubljani mesto slovenskega kulturnega zavoda političen lokal SDS, kajti to gledališče plačuje vse slovensko ljudstvo.

Alzaška duhovščina s svojim narodom

v Pariz, 18. maja. (Tel. Slov.) Poincare je sprejel včeraj papeževga nuncija Maglionija v daljši avdijenci, o kateri se molči. Misli se pa, je Poincare poskusil, pripraviti Vatikan do tega, da bi zavzel stališče proti kleru v Alzaciji, ki ga francoska javnost smatra za glavnega nositelja avtonomističnega pokreta v Alzaciji.

Političen umor

v Milan, 18. maja. (Tel. Slov.) V toskanski provinci Pistoja je bil izvršen političen zločin. Bivši voditelj komunistov Bella Maggiore je zavratno ustrelil fašistovskega tajnika Bonamicija v Ponte Buggiane, nekega drugega fašista pa je smrtno ranil, potem pa je zbežal in pri tem ranil tudi nekega voznika, ki ga je hotel pridržati. Šele naslednjo noč so morilca aretirali. Pred kratkim se je vrnil iz Francije, kamor je pred leti zbežal radi zasledovanja po fašistih.

Gospodom okrog UJU

»Slovenec«² je nedavno priobčil notico, da je proti dvema gosp. učiteljema, ki sta prevzela odgovornost za pisavo »Učiteljskega tovariša«, uvedeno disciplinsko postopanje radi vsakotedenskih člankov pod naslovom »Kaj se godi«. V teh člankih je glasilo slovenskega učiteljstva seznanjalo javnost z baje nepravilnim nameščenjem nekih učiteljev, ki da ga je zakrivila sedanja centralna šolska uprava v Belgradu. Poverjeništvu UJU je poslalo »Slovenec«² popravek, ki ga je ta po zakonu moral sprejeti, dasi še davno ni zakonito ugotovljeno, jeli »Slovenec«² z omenjeno notico storil komu kako krivico ali ne. Gospodje od UJU bi vsekakor mnogo bolj koristili sebi in učiteljstvu, ako bi namišljene pogrške državne oblasti iznesli pri pristojni šolski oblasti; gotovo bi vsaj v bodoče kolikor toliko upoštevala njih želje. S tem da so stopili z napadi pred javnost, so sami izzvali javno razpravo, zato naj tozadevne očitke na naslov našega lista lepo ohranijo za sebe.

Nehote se nam vsiljuje zlasti v zadnjem času mnenje, da vzlic bridkim izkušnjam, ki so jih doživeli pod PP-režimom, gotovi gosp. učitelji še vedno hrepene po esdeesarskem biču in tudi s svoje stanovske strani po možnosti prispevajo, da bi Vukičevićeva vlada izginila. Krivice so bile in bodo, dokler bo svet stal. Toda, kje pa so bile tožbe in pritožbe teh gospodov za časa zloglasnega PP-režima? Če niso mogli rogoviliti v Jelenčevem »Učiteljskem tovarišču«, zakaj takrat niso govorili o res tiranskem zatiranju učiteljske svobode vsaj na svojih zborovanjih in zakaj niso protestirali kot odločujoči činitelji pri vodstvu SDS proti stotinam slučajev najstrašnejših krivic in preganjanj stanovskih tovarišev? Zakaj? Še več. Ravno mnogi liberalni učitelji so bili, ki so raznašali in uveljavljali po mestu in deželi načelo, da kdor je proti vladi in oblasti, ta je proti državi.

Danes, pod »kleroradikalnim«² režimom, imajo gotovi gospodje neznanosno korajžjo. Nič se ne boje, ker vedo, da ima sedaj zakon nekaj veljave in da se jim krivica ne bo zgodila. Ker pa je mnogim strankarstvo nad vse, seveda ne gre, da bi se o klerikalcih povedala tudi kaka beseda priznanja. Raje hujskajo, čeprav pristojne oblasti želje, navsete in predloge učiteljske organizacije sprejemajo z vso mogočo naklonjenostjo.

Gotovi gospodje okrog UJU bi v svoji — kako bi rekli — zaslepljenosti in domišljavosti hoteli okupirati vso vzgojo in pouk zase; še okrajni in višji šolski nadzorniki naj se postavljajo po njihovi volji, kakor da bi poleg njih ne bilo nikogar na svetu, ki o dobri vzgoji tudi kaj ve in kakor da ne bi bilo staršev, ki imajo v prvi vrsti odločevati po svojih zakonitih zastopnikih, kakšna naj bo vzgoja šolske mladine. O želji po nadzorništvu iz učiteljskih vrst bi se dalo govoriti. Gotovo pa je, da mora vsak nadzornik uživati pred vsem zaupanje ljudstva, ki ga plačuje in državne oblasti, ki ga postavlja. Kdo je pri večini našega naroda zaupanja vreden, dobro vemo. Vemo pa tudi, da je ni državne oblasti na svetu, ki bi v zahvalo, da se ji javno mečejo polena pod noge in izpodkopava ugled med učiteljstvom in ljudstvom, koncem koncev še nagradila za napade odgovorne činitele z nadzorniškimi mesti.

Modrovanje g. Prepeluha

G. Prepeluh se je oglašil z uvodnikom, v zadnjem »Kmetem listu«² namreč. Naj ponatisnemo par izvlečkov — s komentarjem v oklepajih.

»Gospodarski in uradniški veljaki SLS, ki imajo poleg škofa v SLS odločilno besedo, so pritisnili na politično vodstvo SLS, da mora na vsak način in za vsako ceno v vlado.« (SLS je šla v vlado, ko je to sklenil velik šhod zaupnikov, ki je tudi pritrdil »blejskemu paketu«² in sicer soglasno. Bil je že zadnji čas, zakaj žerjavovci in radičevci so s svojim vladanjem spravili naše ljudstvo na rob propada. Tudi g. Pucelj je bil brččas tega mnenja, ker bi sicer v »Kmetem listu«² ne bil izjavljal, da mora SLS na vsak način v vlado in da se, ako je on ovira, rad umakne raz ministrski stol.)

»To leto je bilo leto bridkih razočaranj za SLS. Kaj pa so dobili? Enega samega velikega župana in pa nekaj svojih pristašev uradnikov so spravili pod streho. To je vse.« (Ravnokar navedena trditve je neizpodbiten dokaz, kako krivično je kričanje KDK, da sedanja vladna večina uradništvo preganja. Sicer bi bile gotove remedure res nujno potrebne! Druga pa je ta, da mora biti g. člankar »Kmetkega lista«² udarjen prav s kurjo slepoto, da ne vidi ničesar.)

»Slovenski kmetje niso dobili nič.« (Ali je to nič, če bo po novem davčnem zakonu ogromna večina slovenskih kmetov že letos oproščenih dohodnine? Ali je to nič, če se bo plačala le ena tretjina predpisane vojaške takse? Ali nima odpust carinskih in monopolskih kazni nobenega pomena? Ali je znatno znižanje takse za vozove za kmetstvo ljudstvo prazen nič? Ali je ukinitve člena 69 finančnega zakona, ki je otežkočal promet z nepremičninami v razdaljo 50 km od meje in s čimer bi bila prizadeta skoraj vsa Slovenija, za naše kmetke grunte brez pomena? In slovenski oblastni samoupravi! Naj nam g. Prepeluh pove, ali se niso hrvatski listi pritoževali, da

zavzemata naši oblastni skupščini po prizadevanju poslancev SLS privilegirano stališče? Ali nimata oblastni skupščini v gotovih slučajih celo večjo moč kot bivši deželni zbor, za katerega se je g. Prepeluh v svoji avtonomistični dobi tako zavzemal? In ali ni proračun ljubljanske oblastne skupščine tako zasnovan, da se bo naše kmetko gospodarstvo krepko dvigalo, kmetje pa bodo v glavnem plačevali le toliko, kolikor bodo sami hoteli? Koliko pa je g. Radič dosegel za svoje volivce v Belgradu, in kako varujejo kmeta pred novimi davčnimi bremenmi radičevci tam, kjer imajo večino? Če ima korajžjo, naj g. Prepeluh ponatisne svojim vernikom proračun oblastne skupščine v Osijeku, da bodo bivši samostojneži lahko primerjali, kako dela za kmeta SLS in kako radičevci.)

»Nas se politično prav nič ne tiče, kako vero ima kdo. Za nas je kmet samo kmet in nič drugega.« (Iz navedenih besed se lahko sklepa, da je tudi slovenskim radičevcem vseeno, ali je kdo veren ali ne. Ali si danes g. Prepeluh upa brez ozira na vero in z njo združene dobrine uspešno rešiti vsa težavna socialna kmetška vprašanja? Ali verski momenti ne segajo globoko v ves družabni red? Ali ni najpravičnejša rešitev vseh tako zamotanih življenjskih problemov ona, ki jo uči ta vera in Cerkev? In ali more biti zato slovenski kmet tudi v politični organizaciji samo kmet, veren ali brezveren?)

Na vsa ta važna vprašanja je g. Prepeluh v svetlih dnevih svojega življenja že odgovoril in sicer ne slabo. V »Avtonomistu«² z dne 12. septembra 1921, št. 23, čitamo: »Pri nas imamo religiozno misel, ki je še tradicionalna med našim narodom. Ali je še danes kje kdo, ki misli, da bo mogel preko nje in kljub njej? Pa naj se pri tem opira na kolikor bajnetov hoče, bo spoznal premoč duš. V rešitvi tega kardinalnega vprašanja: Ali priznavamo Boga ali ne ali pa ostanemo pristaši zlatega teleta, v tem tiči jedro tudi vseh drugih, tudi socialnih vprašanj.« — G. Prepeluh naj nam pove, kdaj je bilo njegovo modrovanje iskreno, leta 1921, ali danes?

Slovenci v Italiji

SLOVENSKEGA KMETA Z NJEGOVE ZEMLJE PODIJO.

Gospodarski položaj primorskega kmeta je postal radi novih gospodarskih razmer po okupaciji, radi strašnega davčnega pritiska, radi splošne gospodarske krize po revalutaciji lire in radi slabih letin tako obupen, da je prišlo ljudstvo kar v masi zapuščati svojo rodno grudo. Država stalno obublja pomoč z razpisom javnih del in znižanjem davkov. V Istro je prišlo nekaj denarja za javna dela; v nekaterih krajih se je tudi pričelo popravljati cest, a delali so sami fašisti in priseljenci. Za Istro je bil obljubljen odpis zaostalih davkov; prav v zadnjem času se z vso strogostjo izterjuje vinski davek iz leta 1924. Obljubljen je bilo znižanje davkov; radi razkošnega razpisovanja podestator so se skoro v vseh občinah občinski davki zvišali.

Goriško je zadet te dni nov udarec. Na ukaz vojaških oblastev je goriški prefekt zasegel okoli 700.000 m² travnikov okoli Ajdovšnice, okoli 600.000 m² zemlje na šempaskem polju in celo bovško dolino. Zaseženi svet bo rabil za zasilna vojaška letališča. To so ogromni kompleksni zemlje v tako gosto naseljeni Vipavski dolini, za katere ni mogoče najti nadomestila. Ajdovske senožeti so redile vso živino srednje Vipavske, isto velja za šempasko polje. Pomanjkanje zemlje se v srednji in dolnji Vipavski dolini toliko bolj čuti, ker so veliko rodovitne zemlje pobrale med vojno razširjene postaje in zgradba novih železniških tirov med Gorico in Prvačino; napoveduje se tudi zgradba nove ceste med Prvačino in Dornbergom, ki bo vzela zopet lep kos najboljšje zemlje.

A vse to se ne da niti primerjati s katastrofo, ki je zadela Bovško. Zgubljena je vsa Bovška dolina, to je edini kos rodovitnega polja na Bovškem. Ta kosček zemlje je razdeljen med stotine kmetov, tak da pridela vsak komaj nekaj stotov krompirja. Poleg pašnikov je ta zemlja za Bovčane življenje in smrt. Razburjenje, ki se je polastilo kmetov, ko so prejeli dekret, da se ne smejo podati več na lastno zemljo, je nepopisno. Pomisliti je treba, da je bil nedavno vpeljan davek na koze, ki je uničil glavni vir dohodkov na Bovškem. Zdej še ta nesreča! Že pred vojno je na Bovškem izumiralo prebivalstvo, ker so bili gorjani primorani iskati kruha po svetu, navadno v nemških rudnikih. Kaj bodo ti ljudje počeli sedaj? Na svojo poljo ne smejo več, niti svojih pridevkov ne bodo smeli pobrati. Kdo bo dal kruha lačnim družinam? G. prefekt si s tem vprašanjem očitvidno ne dela pregla. Podpisal bo nekaj več potnih listov za Ameriko in stvar bo urejena.

Pri poslancu Besednjaku so se zglasile deputacije kmetov iz Vipavske doline in bovškega okraja in ga prosile naj se zanje zavzame. Obstoji strah, da bo njegovo posredovanje zaman, ker ne kaže rimska vlada nikakega razumevanja za potrebe malega kmeta, ki ga v Italiji sploh ni. Poleg tega bi to ne bilo v skladu z njenim programom, ki gre za to, da slovenski kmet čimprej zapusti svojo grudo.

★

Vzoren detektiv. Te dni se je v Gorici zaključil proces proti tatinski družbi, ki je bila več časa strah goriske dežele. Vodja te družbe Jurij Vuk je bil obsojen na 4 leta ječe in 2 leti policijskega nadzorstva. Med procesom se je potrdila javna tajnost, da je bil Vuk dolgo časa zaupnik goriške policije in da je nekega večera dal zapreti goriško kavarno »Adriatico«, češ da se v njej zbira »ščavci«. Iz procesa je bilo razvidno, da je Vuk to storil, da se masčuje nad natakarnjem te kavarne. Vuk je namreč posodil natakarnju 100 lir, pozneje pa je zahteval za povračilo 500 lir in zagrozil natakarnju, da ga ubije, ako mu jih ne da. Natakarn je zadevo naznanil policiji, za kar se je Vuk masčeval s tem, da je dal potom policiji zapreti omenjeno kavarno za en večer. — Zalostno je pač za goriško policijo, da se poslužuje proti Slovincem takih izvrzkov človeške družbe.

Pridobivajte novih naročnikov!

Slovenska ljudska stranka, za njim žaluje vsakdo, ki je ohranil nepokvarjen čut pravičnosti za dela moža-poštenjaka.

Proslava 60-letnice skladatelja dr. Schwaba. Na praznik Vnebohoda se je poklonilo Katoliško prosvetno društvo v Celju svojemu prijatelju in zaslužnemu slovenskemu skladatelju g. dr. A. Schwabu v proslavo njegove 60-letnice predvsem z uspešnim koncertom svojega pevskega zbora pod vodstvom g. Al. Miheliča. O koncertu poročamo na drugem mestu. Po koncertu pa je pevski zbor povabil g. skladatelja z družino na intimno domačo slavlje v novo vrsto dvorano hotela »Evropa«. Pri tej priliki je bilo izrečenih več navdušenih napitnic, pevski zbor je dovršeno izvajal nekatere pesmi in zabava se je razvila tako, kot se to lahko zgodi le med pevci.

Dopisi

Ptuj

Sejmsko poročilo. Dne 15. t. m. so pripeljali na ptujski sejem 146 konj, 450 krav in telic ter 308 volov in bikov. Prodalo se je 271 glav konj in goved. Cene goveje živine so bile za I. vrsto 7 do 8,50 Din, II. vrste 5 do 7 Din in III. vrste 4 do 5 Din za kg žive teže.

Poroka. Poročil se je ptujski odvetnik dr. Sikst Fichtenau z gđno. Ireno Molitor.

Trbovlje

Trboveljski odbor Rdečega križa je nabral za žrtve potresa na Bolgarskem Din 1157,60.

Sestanek politične organizacije SLS za rudarje se vrši vsako drugo sredo, t. j. od dne 16. t. m., ne pa vsako sredo, kakor je bilo prvotno objavljeno.

Oblastni odbor ljubljanski je nakazal trboveljskemu otroškemu vrtcu Din 5000 za podporo onim revnim in bolehnim otrokom, ki bodo poslani v letošnjih počitnicah na morje.

3000 mladih postvri je vrgel v potok Trboveljsko in druge njene dotoke rudniški uradnik g. Erdlein. Potok je bil zadnje čase popolnoma iztrebljen rib, ker so v njega večkrat spuščali apno.

Pametna je uredba, da se ob plačilnih dnevih ne sme več točiti po 8. zvečer alkoholnih pijač. Zato je bil ta plačilni dan povsod večji mir in red kakor običajno.

Kranj

Novo tovarno za čajno pecivo in kandite s strojnimi obratoma je postavil g. Adolf Kern, ki mu želimo vsestranski uspeh.

Gospodarski shod se vrši v ponedeljek, dne 21. t. m. ob 11 dopoldne v Ljudskem domu v Kranju. Na zborovanju se bo razpravljalo o nameravani novi železniški zvezi Kranj-Kamnik-Savinjska dolina-Celje. Pridite vsi, ki se za vprašanje zanimata.

Vode v Kranju primanjkuje že skozi celo zimo čez teden, tako, da so hiše v mestu v prvem nadstropju brez vode. Treba bo, da merodajni faktorji vzamejo tudi to vodno vprašanje v temeljit pretres.

Tržič

Pevski zbor »Gralika« iz Ljubljane priredi danes ob 8. zvečer pevski koncert v meščanski šoli v Tržiču in 20. (na nedeljo) pa v zdravilišču na Golniku.

Mošte pri Ljubljani

Na zadnjem sestanku zaupnikov je dal oblastni odbornik dr. Breclj pojasniti, kako namerava oblastni odbor podpirati stanovanjsko akcijo brezdomcev. Ker je tudi pri nas precej takih, ki bi prišli radi do lastne hišice, se zberemo v nedeljo, 20. t. m. ob enajstih v »Ljudskem domu«, da se pogovorimo, kaj bi ukrenili, da dosežemo ono, po čemer hrepenimo.

Sport

PRIMORJE:ILIRIJA 2:1.

Včerašnja ponovna prvenstvena tekma je prinesla ASK Primorju ljubljanski nogometno prvenstvo za leto 1927-28. Na poti do podzveznega prvenstva ima premagati samo še eno oviro in sicer 27. t. m. SSK Maribor, ki pa najbrže ni dovolj močan, da bi mogel zaustaviti Primorje še v zadnjem hipu. Včerašnja zmaga Primorja je bila dosti bolj prepričevalna kot 2:1 v prvem srečanju prejšnji mesec. Res je sicer, da bi se po poteku igre lahko glasil rezultat tudi obratno, toda Primorje je tokrat vzdržalo do konca otvorjeno igro, njegov drugi, odločilni gol pa je padel kot rezultat daljše intenzivne ofenzive.

Ilirija je zgubila to tekmo vsled, slabe oziroma nesmotrne in nekoristne igre notranjega tria napadalne vrste. Forsirano, zraven zelo netočno oddajanje krila v dolgih pasih ni moglo prinesiti uspeha proti taktično izvrstni primorjanski obrambi. Premestitev Verovška iz obrambe v levo zvezo ni bil posrečen poskus. Napada ni ojačil, pač pa je v obrambi nastala za njim občutna vrzel.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota, dne 19. maja: CYRANO DE BERGERAC. Ljud. pred. pri izredno znižanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sobota, dne 19. maja: PRODANA NEVESTA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Sobota, dne 19. maja ob 20. uri: SVET. Ab. C. Kuponi.

Ptujsko gledališče

Sobota, dne 19. maja ob 20. uri: DOGODIVSČINE DOBREGA VOJAKA SVEJKA V SVETOVNI VOJNI. Gostovanje ansambla celjskega mestnega gledališča pod vodstvom ravnatelja V. Bratina.

Prireditve

in društvene vesti

Vsaka objava pod tem naslovom se mora plačati in sicer prvih 15 besed po 25 par, vsaka nadaljnja beseda po 3 Din.

Strokovno društvo javnih nameštencev in upokojecev kraljevine SHS v Ljubljani ima drovi ob 20 v običajnih prostorih svojlo redno sejo.

Strelska družina v Ljubljani sporoča, da se vrši v nedeljo dne 20. t. m. ob vsakem vremenu na vojaškem strelišču streljanje in v sestanek članstva. Zbor na strelišču točno ob 9. Danes zvečer zaključuje V. vod na Bellevue sezonsko streljanje. Ob tej priliki se vrši strelsko tekmovanje in se bodo dobri strelci nagradili z lepimi darili. Pričetek ob 20. Ljubitelji streljanja dobrodošli. Odbor.

S čisto sportnega vidika tekma ni nudila mnogo. Obe moštvii sta se posluževali najenostavnejše, predvsem razdiralne taktike. Nobeno ni zmoglo sklenjenih sistematičnih akcij. Ilirija je imela svojega najboljšega moža v branilcu Plešu, izvrsten je bil dalje levi hali Lado, poleg njega udi Volkar. Deklevi visoka igra ni prijala, v napadu je bil še najbolj na mestu Šiška. Tudi Primorje je imelo svojega najboljšega moža v branilcu Pečniku. Ob visoki igri se je mogel popolnoma uveljaviti center-half Slamič, Erman v napadu je bil nosilec skoro vsakega napada in obenem eksekutor obeh golov. Sodnik Boškovič iz Zagreba, ki je vodil tekmo namesto prvotno določenega Fabrisa, je napravil mnogo pogrškov, vsled katerih je bila oškodovana zlasti Ilirija. Tekmi je prisostvovalo nad 2000 gledalcev. V predtekmi je doseglo kombinirano moštvo Hermes proti Svobodi nevsakdanji rezultat 7:7.

PRIMORJE:HERMES.

Tekma za prehodni pokal LNP.

V okvirju jutrišnjega Olimpijskega dne se vrši ob 16. 30 na igrišču Ilirije okrožni semifinale za pokalno prvenstvo LNP-a med Primorjem in Hermesom. Prehodni pokal, za katerega se letos tekmuje tretje leto in ki ga brani SK Ilirija, je razstavljen v izloži trgovine P. Magdič.

Srečanja med Hermesom in Primorjem so spadala vedno med najboljše in tudi zares najbolj zanimive naše domače tekme. Toliko bolj velja to za jutrišnjo tekmo, v kateri gre za največjo trofejo LNP-a. Obe moštvi gojita lepo kombinacijsko igro, tehnično in taktično sta si dosti enaki, srečanja med njima so precej redka, dajo pa skoro vselej dobro, fair in napeto igro, pri kateri pridejo na svoj račun tudi publika in celo »navijači«.

Za predigro se vrši odločilna prvenstvena tekma II. razreda med SK Reko in SK Svobodo, ki se prične ob 14.30.

SK Ilirija (seniorsko nogom. moštvo). — Radi predstoječe tekme z Zelezni. Atl. klubom iz Vel. Bečkereka na Binkoštno nedeljo se vabijo gg. Pelan, Pogačar, Beltram, Mahkovec, Dramičanin, Miklavčič I., Pevalak I in II, Weibl, Betetto, Grille, Skodlar, dr. Tavčar, Deržaj in Koritzky na trening seniorskega teama SK Ilirije, ki se vrši danes, 19. t. m. ob 17. uri. Dobrodošli so tudi drugi interesi, ki so pripravljeni sodelovati. — SK Ilirija.

SK Jadran. Pozivljamo vse članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba bivšega predsednika Josipa Smoleta. Pogreb se vrši danes ob pol 5 popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu. — Predsednik.

SK Ilirija. Odbor poziva članstvo SK Ilirije, da spremlja preminulega klubovega člana g. Josipa Smoleta na njegovi zadnji poti. Pogreb se vrši danes (v soboto) ob pol 17. uri iz mrtvašnice pri sv. Krištofu. — Odbor.

Turistika

Pekel pri Borovnici. V nedeljo dne 20. t. m. odpravi podružnica SPD za Notranjsko popolnoma oskrbovano okrepčevalnico v spodnjem delu Pekla. Odprta bo okrepčevalnica potem vsako nedeljo in vsak praznik. Za slučaj, da kdo prijavi večje število izletnikov vsaj dva dni prej podružnici v Borovnici, bo na razpolago tudi ob delavnih sveže mleko, surovo maslo in brezalkoholne pijače.

Radio

Nedelja, 20. maja.

Zagreb: 20 »Jesenski manever«, opereta (Kalmán). Breslava: 20.30 koncert. Odlomki iz starih in novih operet. — Praga: 21 koncert. Fibich: Vihar. — Smetana: Moja domovina. — Dvořák: Godalna serenada. — Janáček: — Pravljica. — Novak: Slovaška suita. — Foerster: Moja mladost. — Leipzig: 8.30 Orgelski koncert. Prenos iz cerkve; 21 Poljuden orkestralni koncert. — Stuttgart: 20 Zabaven večer. Postaja bo vso noč vsake pol ure objavljala volilne rezultate v nemški državni zbor. — Bern: 20.30. in 21.15 Laska orkestralna glasba. — Katowice: 20.30 Večerni koncert. — Frankfurt: 16.30 Orkestralni koncert; 20.30 Dunajski večer, prenos iz Berlina. — Rim: 21.10 Instrumentalni koncert. — Langenberg: 12 Prenos koncerta iz kölnske razstave. Bach: Korolne variacije »Pozdravljen bodi, do bri Jezus«. — Adagio iz trio-sonate III. — Fantazija in fuga, C-mol. — Reger: Ave Maria. — Fantazija in dvojna fuga, D-mol; 20 »Vrtarica iz ljubezni«, komična opera (Mozart). — Berlin: 17 Zabaven koncert salonskega kvarteta; 20.30 Soareja v stari kranjski meščanski hiši, sopranski in tenorski solospeli, recitacije in kvarteti. Postaja oddaja do 3. jutraj volilne rezultate. — Darenty: 21 Orkestralni koncert. — Dunaj: 10.15 Zborovski koncert zbora Wiener Sängerknaben; 11 Simfonični koncert; 16 Arije in balade (sopran in bariton); 18.45 komorni koncert godalnega kvarteta; 20.05 »Flanderska svatba« igra v 3 dej. (Zwehl). — München: 17.30 komorni koncert; 19.30 Orkestralni koncert. Odlomki iz oper in dr. — Milan: 21 »Loreley« opera (Catalani).

Pomladnik Rdečega križa na drž. realni v Ljubljani priredi v nedeljo dne 20. t. m. ob 10 dopoldne v realni telovadnici akademijo v korist dijaškim ferijalnim kolonijam. Spored, ki velja za vstopnico, stane 3 Din, odn. 5 Din. Vabijo se starši in prijatelji šolske mladine.

Gasilno društvo v Trbovljah nam javlja, da je primorano radi nepredvidenih zaprek nameravalo slavnost v nedeljo dne 20. t. m. preložiti za nedoločen čas. Tombola istega društva se bo vršila kot javljeno v nedeljo dne 20. t. m. ob 2 popoldne, na katero društvo najljubšeje vabi.

Cerkveni vestnik

Praznik Marije Pomočnice kr. na Rakovniku se bo letos vršil na binkoštno praznike, dne 27. in 28. maja po sledečem sporedu: V nedeljo: 27. maja popoldne ob pol štirih govor, litanije in blagoslov. Ob šestih prireditve pri lurski votlini. Ob četrta in osem govor, lurska procesija s svečkami, nato litanije in blagoslov. Po noči od 11—12 ura molitve pred Najsvetejšim. V ponedeljek, 28. maja, ob štirih prva sv. maša. Ob petih sv. maša za sotrudištvo in govor. Ob pol desetih pontifikalna sv. maša, po maši shod sotrudištva. Popoldne ob pol štirih govor, nato slovesna procesija s kipom Marije Pomočnice. Po procesiji darovanje sveč in blagoslov. Nato koncert domače godbe. Žal, da nam letos ni uspelo dobiti pomočnice vojnje po železnici. Kljub temu vabimo Marijine častilce, da se v obilnem številu udeležijo te lepe slovesnosti.

Marijanska kongregacija za gospodične sv. Jožefa v Ljubljani: V nedeljo dne 20. t. m. ob pol sedmih jutraj je skupno sv. obhajilo.

Naše dljaštvo

Borci! V soboto dne 19. t. m. ob 8 urah imamo sestanek. Prijazno so vabljeni tudi člani bratskih društev. — Tajnik.

Uspeh se obeta!

Izmed vseh lastnosti, ki ženam pripomorejo do uspeha, je najsigurnejša — zdrava sveža polt, ki je vrhutega najlažje dosegljiva. Ako stalno uporabljate Elida Favorit Milo, boste imeli mnogo lepšo polt, kakor kedaj popreje. Elida Favorit Milo je tako nežno in čisto, skozi in skozi parfimirano, prijetno ter osvežujoče.

ELIDA Favorit MILO

Gospodarstvo

Slavenska banka

Dne 11. t. m. se je vršilo v Ljubljani zborovanje upnikov Slavenske banke, ki so zastopali 60 milj. Din terjatev in ki so zahtevali hitro rešitev tega vprašanja.

Zadeva Slavenske banke se že dalj časa ni premaknila naprej in v javnosti je padlo mnogo očitkov proti zavlačevanju končne likvidacije. Tako je bila vložena tudi interpelacija v narodni skupščini. Medtem pa je umrl konkurzni upravitelj dr. A. Horvat in na njegovo mesto je bil imenovan njegov namestnik.

Na podlagi zahtev javnosti je sedaj trgovinski minister dr. Spaho sklical za 21. t. m. o vprašanju likvidacije Slavenske banke konferenco v Belgrad. Na to konferenco so bili pozvani predstavniki Länderbanke, Trboveljske in upniški odbor v Zagrebu. Kakor nam poročajo iz Belgrada, Länderbanka ne bo prisostvovala tej konferenci; glede Trboveljske pa nam poročajo, da bo najbrže izjavila, da je pripravljena plačati gotovo vsoto za male vlagatelje. Mislijo se je, da bodo pozvani vsi upniki, toda povabljeni so na konferenco samo člani odbora upnikov v Zagrebu, drugi pa ne.

KONKURENCNI BOJ MED BAVARSKIMI IN ZATEŠKIMI HMELJARJI.

Glasilo Zveze nemških hmeljarjev v Münchenu piše pod zgornjim naslovom: »Predsednik Zveze bavarskih pivovarjev, komercialni svetnik Kirschner je obsojal povodom nekega velikega zborovanja ječmenarjev in hmeljarjev v Moosburgu z ostrimi besedami prizadevanje voditeljev žateških hmeljarjev, ki so v ta namen ovrnili kako-vest in množino nemškega hmelja 1927, da bi navzlic dobri nemški letini zabranili vsako oškodovanje pri prodaji svojega pridelka.

Kom. svetnik Kirschner je označil to prizadevanje kot zločinsko, vsled česar so žateški voditelji hmeljarjev vložili tožbo zaradi žaljenja časti. Tožbo je sodišče prve in druge instance zavrnilo z motivacijo, da se v tem slučaju, ko se je šlo le za branitev domačega pridelka, ne more izraz »zločin« tolmačiti v smislu običajnega pomena besede.

K tej razsodbi piše »Saazer Abend-Zeitung«: »Poleg moralnega poraza v sodni dvorani so voditelji žateških hmeljarjev le-tem povzročili tudi gmotni poraz, ki se je javil že v pozni jeseni m. l. pri cenah za žateški hmelj.«

Kom. svetnik Kirschner je pred kratkim pozval vse nemške pivovaritelje, naj vporabljajo v svojih obratih le nemški hmelj.

Star pregovor pravi: »Če se prepirata dva, tretji dobiček ima!«

Da bi tega dobička bili deležni slovenski hmeljarji, je sigurno njih iskrena želja.

ZVEZA NEMSKIH PIVOVARJEV ZA PROVE-NIENECI HMELJSKI ZAKON.

Vsem našim hmeljarjem je še dobro v spominu znana resolucija Hmelj. društva in trgovcev iz Slovenije: »Delegati Hmelj. društva za Slov. in Sek. hmelj. trgovcev v Celju zahtevamo, da ostane signaliranje hmelja vsaj dotlej neobvezno, dokler ga ne uvede tudi Nemčija.«

Minister Stankovič je repliciral na to resolucijo na zborovanju vovodinskih hmeljarjev dne 6. maja t. l., kjer so hmeljarji enodušno zahtevali obvezno signaliranje: Kako naj uvedemo ta zakon, ko so pa celo hmeljarji sami proti obvi. signaliranju (to so prekupei in trgovci, ne pa pravi zastopniki hmeljarjev) so vzklicali ogorčeni hmeljarji.

Te dni objavlja Zveza nem. pivovarjev sledeče sejno poročilo: Na seji širšega odbora dne 16. aprila 1928 v Berlinu se je pečala Zveza nem.

ških pivovarjev z vprašanjem zakona o zaščiti hmelja potom provenienčnega zakona. Enoglasno se je sprejel sledeči sklep: »Zveza nem. pivovar. pozdravlja predlog hmelj. provenienčnega zakona, ki ga je sprožila bavarska vlada. Tak zakon zahtevajo enodušno tako nemški hmeljski producenti kakor tudi konzumenti nem. pivovarniške industrije. Producenti imajo pravico do zaštite svojega kvaliteta blaga, konzumenti pa smejo zahtevati, da se jim nudi nepopačeno blago. Nič manj pa ne služi ta zakon tudi interesom realne trgovine, katere dober glas in konkurenčna zmožnost sta trpela vsled nerealne mešalne taktike silno škoda. Zveza nem. pivovar. prosi nujno nemško osrednjo vlado, da predloži čimprej zakonski osnutek zakonodajni korporaciji.«

Kranjska industrijska družba je soglasno konotirala v upravni svet g. Janka Jovana.

Izplačilo železniških odškodninskih zahtev in povračil vozarine. Glavno ravni. drž. žel. v Belgradu je izdalo pod št. 21.027 z dne 2. t. m. 1928 odlok: Na osnovi finančnega zakona za l. 1928/29, člena 236, je glede izplačila odškodninskih zahtev, povračila vozarine kakor tudi storniranja vozarine in postranskih pristojbin določeno, da je za to pristojen sam glavni ravnatelj ali po njem pooblašeni organ. Ta odredba je bila tako sestavljena radi tega, ker so reklamacijski odseki kakor odseki za povračila vozarine v oblastnih ravnateljstvih uknjeni ter centralizirani v gl. ravnateljstvu v Belgradu. Ker se pa centraliziranje reklamacijske službe stopnjama izvaja in so tudi glede poslovanja v reklamacijskih zadevah oblastnim ravnateljstvom izdana navodila, da se za sedaj vrše ti posli na dosedanj način, zato je gl. ravnatelj 1. t. m. pod št. 21027/28 na osnovi pooblastila v čl. 236. finanč. zakona za 1928/29. leto svojo pristojnost, zadevajočo reševanja odškodninskih zahtev in urejevanja blaginje do 5000 Din, odstopil oblastnim ravnateljstvom, izvzemši sporne slučaje in slučaje, ki se obravnavajo po kulanci, katere bo vedno reševalo gl. ravnateljstvo samo.

Uspeh zagrebškega sejma. Na zagrebškem velesejmu je bilo razstavljenih 167 avtomobilov, motociklov in koles, prodanih pa 88 avtomobilov, 49 motociklov in 381 koles. Največ je bilo razstavljenih ameriških znamk. V kmetijskem oddelku je sodelovalo 99 razstavljavcev in je sejem popolnoma uspel. Radio je izločilo 11 tverdi, malih obrtnikov je bilo na sejmu 49.

Prodaja. Dne 1. junija se bo vršila pri avtomobilu II. voj. oblasti v Sarajevu ofertalna licitacija glede prodaje starih avtomobilov in avtomobilskih delov. — Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpo-gled.

Dobave. Gradbeni oddelek ravni. drž. železnice v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 30 komadov litoželeznih kopic. — Drž. rudnik v Brezi sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 2 vagonov pšenične moke. — Dne 21. t. m. se bo vršila pri inž. oddelku komande I. arm. obl. v Novem Sadu pismena pogodba glede dobave žele. — Natamčnejši podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpo-gled.

Pomagaite Bolgarom!

Darove sprejema upravništvo »Slovenec«.

Mož na višavi!
Ko nam stotero je drugih gonobil
teh časov in krajev stoteri križ,
kje Ti si dedoval, kakó pridobil,
da v letih kot stebèr in po delih kot Krez
bogato stojiš?

Mož na višavi!
Povej nam za čudežna vrela,
ki pil si iz njih, da do danes ni uvela
sveta sila Tvojih mladih svečeniških sanj!
Mož na višavi!
Janez Salomin, ljubljeneč Gospodnji,
mar mu le sliši, ali res brat Ti je rodni,
da se kakor v zrcalu spovračaš vanj?

Apostol ljubezni in bridke iz ure v uro
sámozatáje,
zarjo srebrnih las venčan, novo blagovést
učíš:

Tó samó življenju vrednost daje,
kolikor boš ljubil, kolikor trpiš!

Kaj je novega

KOLEDAR

Sobota, 19. maja. Peter Celestin, Ivo, Pu-
dencijana. — Lunina sprememba: Mlaj ob 14.
uri 14 min. Po Herschlu se napoveduje spre-
menljivo vreme.

Novosadska vremenska napoved. Oblačno,
delno vedro. Močnih vetrov ne bo. Tu pa tam
bo deževalo. Temperatura se ne bo znatno
spremenila.

Duraj-ka vremenska napoved za soboto,
19. maja: Izpremenljivo vreme. Začasno bo
vreme nekoliko boljše in toplejše.

ZGODOVINSKI DNEVI

19. maja: 1898 je umrl W. E. Gladstone.
— 1910 je šla zemlja skozi rep Kalleyevega
kometa. — 1912 je umrl v Varšavi poljski pi-
satelj Aleksander Glowacki (Boleslav Prus).
— 1480 je umrl v starosti 65 let poljski zgo-
dovinar Ivan Dlugosz (Longinus). — 1917 je
bil atentator na avstrijskega ministrskega
predsednika dr. Friderik Adler obsojen na
smrt. — 1593 se je rodil nizozemski slikar Ja-
cob Jordaens. — 1762 se je rodil filozof Joh.
Gottl. Fichte. — 1825 je umrl v Parizu franco-
ski socialist Claude Henry grof. Saint Simon.
— 1901 je umrla na Dunaju nemška pisate-
ljica Ada Christen (Christine von Breden). —
1914 je umrl na Dunaju komponist in pesnik
posnemovalec slovenskih koroških narodnih
pesmi Thomas Košat.

★

★ **Kmeti dan na Trški gori** bo na bin-
košni ponedeljek 28. maja. Spored: Ob pol 10
običajno cerkveno opravilo, ob pol 11 pred
cerkvijo ljudsko zborovanje, na katerem na-
stopi več naših poslancev. Za kosilo bo po
zmerni ceni poskrbljeno. Sotisljeniki iz no-
vomeškega okraja, iz šentjernejske doline in
Belokranjske: na svidenje na Trški gori!

★ **Subskribetja na Kosovo Gradivo**, V. zv.,
traja še do 10. junija t. l.; naročena pri upra-
vi Leonove družbe (Ljubljana, Kopitarjeva
ulica št. 6, kolport.) stane knjiga nevezana
165 Din, vezana 183 Din. Po 10. juniju bo
knjigotržna cena nevez. izdoda 250 Din. —
Obenem javljam, da prav radi kupimo I. zv.
(nevezan, je dobro ohranjen, po 100 Din, ve-
zan primerno več!) Prosimo torej ponudb. —
Uprava Leonove družbe.

★ **Znižana pristojbina za telefonske čas-
nikarske pogovore**. Po odredbi ministra za
pošto in brzojav velja od 15. maja t. l. naprej
za novinarske medkrajevne telefonske pogo-
vore (od 17.—9. in od 12.—14. ure) znižana
pristojbina. Za vsak tak pogovor, ki je veljal
doslej 50%, se bo zaračunilo odsej 40% pri-
stojbine, ki je določena za ostale medkrajev-
ne pogovore.

★ **Vozne olajšave sedanjim samouprav-
nim uradnikom**. Minister za promet je z odlo-
kom pod št. 5858 M. S. z dne 12. maja 1928
odobril, da se vsem prejšnjim državnim urad-
nikom, ki so prešli na samoupravni proračun,
priznava za sedaj ista 50% vozna ugod-
nost, kakor so jo imeli kot uradniki na držav-
nem proračunu.

★ **Umrla je v Newyorku gospa Franciška
Sakser**. Pokojnica je bila rojena v Ribnici
1. marca 1879. Kot žena bankirja Sakserja se
je vedno odlikovala s svojo radodarnostjo. Bila
je velika opora svojemu soprogu in dobra
vzgojiteljica svojega sina Franka, ki študira
na Columbia University v Newyorku. V stari
domovini zapuška brata in sestro v Ribnici,
svakinja v Št. Vidu nad Ljubljano, a v Ameri-
ki poleg soproga in sina še eno sestro.

★ **Smrtna kosa**. Henrik Irgolič, kmet v
Sodineh pri Veliki Nedelji, je v terek umrl
v ormoški bolnici v starosti 72 let in bil na
Vnebohodu pokopan v Veliki Nedelji. Več let
je bolehal na mehuru. Ranjki je bil vzoren
rodoljub in dober katoličan. Kot sosvetnik or-
moškega okrajnega zastopa in kot član načel-
stva velikoknedelske hranilnice in posojilnice
je izredno marljivo sodeloval za blagor doma-
čega kraja. Bil je tudi podjeten, dober gospo-
dar in skrben oče. Advokat dr. Franc Irgolič
v Mariboru, sodnik dr. Hinko Irgolič, ki je
umrl v Nišu kot inspektor ministrstva pravde,
in železniški uradnik v Trstu Anton, ki so ga
Italijani 29. oktobra 1918 v Trstu na ulici ustrel-
ili, so njegovi sinovi.

Ali glorijske na svetu ni je slaje,
kakor na ramah je starih, trudnih,
— a nedolžnih — Gospodov križ!
Vladika Anton Bonaventura! Ave!

Prekrasen in ganljiv prizor je bil, ko so
se ob koncu deklamacije vse zastave poklo-
nile v pozdrav in so male deklice v papir-
natih oblekah prihitile izza odra in sipale
jubilantu v naročje rož. Nemo je gledal škof
te male otročičke, potem pa je segel po robec
in si jel brisati solzne oči...

Zaigrala je še slavnostna fanfara, nji pa
je sledila pesem »Osmero blagrov«, ki jo je
zopet odpela »Ljubljana«, solo pa je vmes pel
g. Svetozar Banovec, operni pevec.

Lepo uspelo, v kratkih točkah in točno
dovršeno akademijo je zaključila državna him-
na, katero je odigrala godba in jo je občin-
stvo poslušalo stoje. Sledila je še prav kratka
in izrazita zahvala gospoda jubilanta, ki mu
je nato občinstvo priredilo ob odhodu navdu-
šene ovacije.

★ **Premestitev**. Inženjer gradbenega rav-
nateljstva v Ljubljani Pavel Miklavc je pre-
meščen po službeni potrebi k gradbenemu od-
delku v Kranju.

★ **Prijavljenec za romanje na Trsat!** —
Vozni red z vsemi pojasnili je že razposlan.
Polovična vožnja velja od 24. do 31. maja z
vseh postaj na vseh vlakih, tudi brzovlakih,
svetujemo pa, naj se po možnosti vozijo s po-
sebnim vlakom iz Ljubljane, oziroma Maribo-
ra, ker ni treba prestopati in se peljejo na-
ravno do Sušaka. Prostora bo dovolj! Izkaz-
nice razpošilja in vsa pojasnila daje »Sveta
vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

★ **Minister za socialno politiko v Zagrebu**.
V nedeljo zvečer je prispel v Zagreb minister
za socialno politiko Čeda Radović, ki se je na-
stanil v hotelu »Esplanade«. Namen njegove-
ga prihoda je, da pregleda poslovanje usta-
nov, ki spadajo v njegov resor. Včeraj ob 11
dopolodne je sprejel zagrebskega župana arh.
Heinzla in se z njim dolgo razgovarjal. Časni-
karje je izjavil, da jim bo dal obširno izjavo
pred svojim odhodom v ponedeljek popoldne.

★ **Češkoslovaški gostje v Zagrebu**. Snoči
so prispeli v Zagreb s sušaskim brzovlakom
češkoslovaški carinski uradniki. Na kolodvoru
so jih sprejeli naši carinski uradniki, člani
češkoslovaške lige in številno meščanstvo. Da-
nes ob 10 dopoldne se bo vršil v dvorani
zbornice za TOI slovesen sprejem.

★ **Iz železniške službe**. Upokojeni
so: Kovač Ivan, uradnik II. kateg. 2a sku-
pine pri komercialnem odseku direktorije v
Ljubljani; Auff Ivan, strojevodja; Birk Fran,
strojevodja; Bitenc Karel, nadsprevodnik;
Brandstetter Fran, pisarnik; Ferenz Alojzij,
strojevodja; Grossmann Karel, strojevodja;
Grun Ivan, strojevodja; Habijanič Jakob, pi-
sarnik; Jaroš Fran, strojevodja; Kofler Anton,
strojevodja; Križ Josip, strojevodja; Kuželj
Josip, nadsprevodnik; Mächting Karel, na-
dsprevodnik; Pesek Ivan, strojevodja; Suppan
Fran, vozovni mojster; Vodopivec Filip, stro-
jevodja; Weiss Mihael, nadsprevodnik; Wer-
donig Ivan, nadsprevodnik; Zupane Josip, vo-
zovni mojster; vsi uradniki III. kateg. 1. sku-
pine. — Odpuščeni so: Podgornik Fran,
uradnik II. kateg. 4. skup.; Dubaj Andrej,
Deutsch Mirko, Kežman Ignacij, vsi uradniki
III. kat.

★ **Smrtna kosa**. V noči na 17. maja t. l.
je umrl v Kandiji pri Novem mestu po dalj-
šem bolhanju g. Alojzij Mušič, višji davčni
upravitelj v p. v 63. letu starosti. Pokojnik
je služboval svoj čas kot davčni upravitelj na
Brdju, okraj Kamnik, v Trebnjem in slednjič
kot višji davčni upravitelj in predstojnik dav-
čnega urada v Novem mestu.

★ **Gasilec, Praga Vas kliče!** Od 1. do
8. julija letos se vrši v Pragi vseslovanski ga-
silski kongres, združen z mednarodno gasil-
sko tekmo ter z veliko gasilsko razstavo. Tu-
di naše gasilstvo, ki je član vseslovanske ga-
silske zveze, je povabljen na kongres s po-
sebnim prošnjo bratske češke organizacije, da
v čim veličastnejšem številu prihitimo v zlato
Prago. Vabimo torej vse zavadne gasilce, da
se odzovejo bratskemu vabilu ter se najkas-
neje do konca tega meseca prijavijo starešin-
stvu gasilske zveze v Ljubljani. Ker gre ob-
enem tudi zato, da izposlujemo prihodnji vse-
slovanski gasilski kongres v Ljubljani, je na-
ša dolžnost, da gremo letos v čim večjem
številu v Prago, kjer bomo ob tej priliki raz-
govarjali tudi vprašanje ustanovitve Gasil-
ske zveze kraljevine SHS. Vse podrobnosti
kongresa so razvidne v zadnjem »Gasilcu«.

★ **Smrtna nesreča**. Iz Novega mesta nam
poročajo: V terek, dne 16. t. m. je pri raz-
kladanju vina smrtno ponesrečil posestnik in
gostilničar Cimermančič iz Vel. Cerovca, ob-
čina Šmihel-Stopiče, lastnik daleč na okoli
znane gostilne pri Zajcu ob državni cesti na
Gorjancih.

★ **Cerkven rop**. Pri Sv. Joštu nad Kra-
njem je bil v nedeljo ukraden lep kovinat
križ z oltarja. Tatvino je najbrž izvršil isti zli-
kovec kot malo dni poprej v Šmartnem pri
Kranju. Pred nakupom se svari.

★ **Vrsta poročnih obravnav** pri okrožnem
sodišču v Novem mestu za drugo toletno po-
ročno zasedanje: 21. maja Martin Stojnič iz

Gor. Lokvice radi uboja; 22. maja Jože Perše
iz Gor. Radenc radi zavrata umora; 23. in
24. maja Vinko Možina iz Spod. Lakenca pri
Mokronogu radi roparskega umora; 25. maja
Marija Rade iz Predgrada zaradi tatvine in
uradne poneverbe; Franc Padar iz Zagorice
pri Dobrempolju zaradi uradne poneverbe.

★ **Smrtna nesreča kolesarja pri Bledu**.
Na cesti med Bledom in Lescami se je pripe-
tila v terek ob 7 zvečer težka nesreča, ki je
zahtevala življenje 25 letnega tesarja Vinka
Reemana, nečaka radovljanskega župana. Ree-
man se je peljal s kolesom z dela iz Bohinjske
Bele domov na Gorico. Na klancu blizu Bleda
je na ovinku srečal avto, ki je vozil s po-
staje Lesce na Bled, in se zadel vanj z vso
silo, tako, da je z glavo razbil na avtomobilu
šipo ter si pri tem zdrobil čelo. Naložili so ga
na avto in odpeljali v Radovljico k zdravniku,
toda med vožnjo je Resman umrl. Pokopali so
ga v četrtki v Mošnjah. Pokojni Resman je bil
vrl mladenič in je njegova nesreča vzbudila v
radovljški okolici splošno sočutje.

★ **Novi bankovci po deset dinarjev**. V
Belgrad je prispela prva pošiljatev novih ban-
kovcev po 10 Din, ki jih je Narodna banka
naročila v Parizu. Bankovci pridejo šele kas-
neje v promet. Bankovci so manjši kot seda-
nji, ki so bili izdelani v Ameriki. To so zad-
nji bankovci, ki jih je dala Narodna banka de-
lati v inozemstvu, kajti na Topčideru je nova
viskarna Narodne banke že gotova in bo v je-
seni že prišla z obratom.

★ **Krvav spopad na bolgarski meji**. Na
bolgarski meji se je v noči na terek dogodil
krvav spopad. Obmejni stražnik Radovan Ra-
dovanovič je blizu stražnice Hajduk Veljko pri
Kiluri v okraju Bosiljgrad opazil dva oboro-
žena bolgarska vojaka, ki sta se bližala, vsak
puško v roki, meji. Ko sta bila že kakih 500
metrov na našem ozemlju, je Radovanovič
ustrelil in zadel enega Bolgara, ki je padel na
tla. Drugi Bolgar je prišel streljati in je 'ahko
ranil Radovanoviča, nato pa je odvrnil puško
in pobegnil. Pri padlem Bolgaru so našli pet
bomb in sto patron.

★ **Birmanska darila po znižani ceni**. Luka
Vilhar, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 36.

★ **Telesno zaprtje, ranitve in debelem
črevesu, slaba prebava, razkroji in gniloba v
črevih, prevelika množina kisline v želod-
čnem soku, vnetje jezika, nečista koža na ob-
razu in na hrbtu, tvorijo izginejo prav kmalu z
rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice. Številni
zdravniki in profesorji »Franz-Josef« vodo že
desetletja pri odraslih in otrokih obeh spolov
uporabljajo z ugodnim uspehom. Dobiva se
v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgo-
vinah.**

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN

V noči na nedeljo: Bahovec na Kongres-
nem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar
v Šiški.

★

○ **Umrla je na Vnebohodu** zjutraj gospa
Julijana Toplikar, soproga višjega krimi-
nalnega nadzornika v pokoji. Pokojnica je
bila vzorna soproga, nad vse skrbna mati in
delovna članica naših društev. Ena njenih
hčerk je poročena z g. dr. Bogdanom Stopar-
jem, velikim županom zagrebske oblasti. Po-
greb bo danes ob pol 3 popoldne v Rimske
ceste 9.

○ **Pogreba gospe Toplikarjeve** se udeleži
danes ob pol 3 popoldne Stolna prosveta. Spre-
vod gre izpred hiše Rimska cesta 9.

○ **Prošnja mestnemu magistratu**. Stano-
valci Strelške ulice, Domobranske in Mišiče-
ve ceste moramo neprestano ob vsakem dnev-
nem in nočnem času poslušati divje pasje la-
janje. G. J. na Domobranski cesti 7 ima poleg
psa čuvaja na svojem dvorišču še štiri baže
lovstva ščeneta, ki neusmiljeno zavijajo in tu-
lijo, da človeka podnevi ušesa bole, kaj šele
ponoči. Ker g. J. kljub vsem prošnjam in pri-
lozbam svojih sosedov ne mara zoper to nič
ukreniti, prosimo mestni magistrat, da zaščiti
naša ušesa in spanje pred temi mrcinami.

○ **Umor in samoumor**. Na praznik Vne-
bohoda se je po Ljubljani razširila vest, da so
našli na Črnem vrhu pri Polhovem gradu
mrta višjega računskega revidenta na magi-
stratu J. S. in šiviljo M. L. J. S., dobro znan
v naših sportnih krogih, je bil star 40 let,
M. L. pa 22 let. Pred leti se je med njima
razvil ljubavno razmerje, kljub temu, da je
bil S. že več let oženjen. To razmerje seveda
ni moglo dolgo trajati in S. je sklenil, da na-
pravi temu konec. V ponedeljek sta oba odšla
na Črni vrh, kjer je imel S. v najemu lovski
revir. Ljudje so ju še videli v terek zjutraj,
nakar sta oba odšla v gozd. Drugega dne so ju
našli mrta. Oba sta imela prestreljeno srce.
S. je z lovsko puško ustrelil najprej dekle,
nato pa še sam sebe. Zapustila sta le sporo-
čilo, da gresta v smrt, ker ljudje obojuju nju-
no razmerje. V četrtki popoldne sta se odpe-
ljala v Polhov gradec ravnatelj mestnega po-
grebnega zavoda g. Šapla in S.-ova žena, da
uredita vse potrebno za prevoz trupla v Ljub-
ljano. Prevoz trupla se je izvršil včeraj. Truplo
dekleta so pokopali na Črnem vrhu.

○ **Obleke kemično čist**, barva, plisira in
lika tovarna Jos. Reich. 3228

○ **Ure za birmo** pri tvrdki Slavko Rus,
Dunajska cesta 9.

○ **Specijalna trgovina dunajskih bluz**,
krasne kasha-obleke, Kristofič-Bučar.

Glavo pokonci!

Ne uklonite se pri prvem na-
padu prehlada, gripe, influencel

Pyramidon
Tablete

so priznano sredstvo proti gla-
vobolu in vročini, glavnih po-
javih pri tistih bo-
lezni. —

Pristne samo v originalnem zavoju
„Mastor-Lecus“.

Maribor

□ **Poslanec Žebot za mariborsko občino**.

Kakor je vsem Mariborčanom dobro znano, je
bil dr. Gosar kot minister za socialno politiko
dovolil mariborski mestni občini dva milijona
dinarjev brezobrestnega posojila za zidanje
magdalske delavske kolonije. Mestna obči-
na pa naj bi pri tem prispevala istotako dva
milijona dinarjev. Prva dva milijona bi morala
izplačati Hipotekarna banka in borza dela je
že dala nakaznico za milijon dinarjev. Kar na
lepem pa se je zgodilo, da Hipotekarna banka
ni hotela izplačati omenjenega zneska, češ, da
mora mestna občina še prej vložiti svoja dva
milijona dinarjev, namenjena za gradbeno ak-
cijo, v Hipotekarno banko. Ministrsko rešenje
pa se je v resnici glasilo samo v tem zmislu,
da vložiti mestna občina dva milijona v grad-
beno akcijo in nič več. S tem je bila dana ne-
varnost, da se ne bi moglo že letos pričeti z
gradbeno akcijo, morda bi se celo vsa akcija
zavlekla v nedogleden čas. Mariborski župan
dr. Juvan je zaradi tega prosil Jugoslovanski
klub, da v tej velevažni zadevi intervenira.
Intervencijo je prevzel pri ministru za socialno
politiko mariborski poslanec Franjo Žebot, ki
je pri ministru za socialno politiko Čedi Rado-
viču uspel, da mora Hipotekarna banka brez
obotavljanja izplačati en milijon dinarjev za
gradbeno akcijo; drugi milijon pa bi izplačala,
čim bodo hišice pod streho. Omenjeni milijon
dinarjev je Hipotekarna banka nakazala Borzi
dela. O drugih dveh milijonih dinarjev, ki jih
mora vložiti v gradbeno akcijo mestna občina,
pa nima Hipotekarna banka prav ničesar od-
ločevati. Tozadevni odlok je že sprejela, tako
podružnica Hipotekarne banke v Ljubljani ka-
kor tudi mestna občina mariborska. Le uspeš-
ni intervenciji g. mariborskega poslanca Fran-
je Žebota se moramo zahvaliti, da se ni za-
vlekel pričetek te za naše mariborsko delav-
stvo nad vse važne gradbene akcije.

□ **Grozna smrt**. Včeraj ob 11 dopoldne se
je nudil pasantom, ki so šli mimo Lesnikove
gostilne na Tržaški cesti, grozen prizor. Neki
Schaffhauser, stanujoč na Koroški cesti 74, se
je vozil na kolesu ter se pri tem držal z roko
priklopnega voza, ki ga je vlekel traktor. Pri
tem je tik pred omenjeno gostilno prišel Schaff-
hausen tako nesrečno pod traktor, da mu je
glavo čisto zdrobilo. Nesrečni Schaffhausen je
oče treh nepreskrbljenih otrok.

□ **Politični tečaj**, ki sta ga priredili slo-
venski katoliški prosvetni društvi v Krčevini
in Lajterspergu na praznik Vnebohoda v dru-
štveni dvorani Katoliške Omladine, je zelo do-
bro uspel. Zavedni fantje in možje iz Krčevine
ter Lajtersperga so čisto zasedli prijazno dvor-
ano ter so z vidnim zanimanjem sledili izva-
janjem posameznih referentov. Vsi pa so se
razhajali v zavesti, da bo treba še več takih
tečajev, ki prinašajo politično izobrazbo med
naše ljudstvo.

□ **Prevzem Mestne hranilnice**. Včeraj ob
15 je novi upravni svet prevzel od dosedanje-
ga gerenta dr. Ravnika »Mestno hranilnico«.
Predsednik upravnega sveta je msgr dr. Je-
rovshek.

Celje

† **Anderluh Ivan**. Dne 17. maja ob devetih
zvečer je preminul v celjski javni bolnici kot žrtev
dolgotrajne zavratne bolezni gerent okrajnega za-
stopa Šmarje pri Jelšah, župan trške občine Šmarje
pri Jelšah, posestnik g. Ivan Anderluh, star komaj
38 let. Zapuška žena in dva nepreskrbljena otroka.
Truplo pokojnika so včeraj popoldne z avtom pre-
peljali v Šmarje in ga položili na mrtvaški oder
v okrajni hiši, odkoder se vrši danes ob pol 5 po-
poldne pogreb na šmarsko župno pokopališče. Z
pokojnim gospodom Anderluhom lega v prerani
grob eden najizrazitejših javnih delavcev šmarske-
ga okraja. Vseskozi odločen in vnet pristav SLS, je
užival zaupanje poštenjakov vseh strank in neome-
jeno zaupanje v korporacijah, ki jim je načeloval.
Okrajni zastop bo težko našel tako požrtvovalnega
in za prosep okraja vnetega gerenta, kot ga je imel
v neumornem pokojniku, a pravtako bo tudi trška
občina težko prebolela izgubo priljubljenega žu-
pana. Z njim je okraj in trg izgubil enega onih red-
kih mož delu, ki bi lahko še ogromno dobrega sto-
til v javnem življenju. Za pokojnikom ne žaluje le

Specijalna dijetična hranilna sredstva za sladkornobolne (diabetike)

in bolne na želodcu in črevesu
kakor

kruh, pecivo, čokolado, bonbone in kompot

se dobe samo pri

J. Buzzolini, delikatesna trgovina
v Ljubljani, Lingarjeva ulica
Samoprodaja za Ljubljano

Dva letoviščarja sta se seznanila na bregu blejskega jezera, pripravljeni, da se okopljeta. Eden od njiju je bil znan plavač. Ta je dejal onemu: »Plavajva za stavo do otoka.« — »Velja,« odvrne drugi. »Sto dinarjev, kdor bo prvi.« Zakadila sta se v vodo in znani plavač je ostal daleč za onim. Ko je stopil na suho, je vprašal: »Tega pa ne bi bil mislil, da me boste prekosili. Kje pa ste se vendar učili plavati?« — »Kot mlad fant sem bil raznašalec časopisov v Benetkah.«

Sprejme se

20 dobrih zidarjev

na Poljanskem nasipu

pri podjetju **Inž. Duklić in dr., Ljubljana**

✠ Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in zidancem prežalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša predobna, vzorna, zlata mamica, soproga, sestra, stara mamica in tašča, gospa

JULIJANA TOPLIKAR

soproga viš. krim. nadzornika v pokoju

dne 17. majnika jutraj. — Pogreb blagopokojne se bo vršil v soboto, dne 19. maja ob pol treh popoldne iz hiše žalosti, Rimaka cesta 9.

V Ljubljani, dne 17. maja 1928.

Ivan Toplikar, soprog. — Julči, Ivanka, Emica poroč. dr. Stoparova, Ela, hčere. — Dr. Bogdan Stopar, veliki župan zagrebške oblasti, zet. — Zofija Aman, sestra. — In ostali sorodniki.

Sveta maša zadušnica se bo vršila v ponedeljek dne 21. maja ob 7. uri jutraj v trnovski farni cerkvi.

Brez posebnega obvestila.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V ŠKOFJI
LOKI, r. z. z. n. z., naznanja tužno vest, da je dolgoletni član
načelstva, gospod

Janez Krašovec

posest., cerkv. ključar pri žalostni M. B. v špitalski cerkvi itd.

dne 18. maja 1928 mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb blagopokojnika se bo vršil v nedeljo dne 20. maja 1928 ob 1/4 16. uri iz hiše žalosti.

R. I. P.

Načelstvo.

ZAHVALA

Za premnoge izraze iskrenega sočutja ob prerani smrti
moje ljubljene soproge, mamice in sestre, gospe

Frančiške Pavliha

za poklonjeno cvelje, se vsem najiskrenejše zahvaljujem.

Posebno zahvalo pa izrekam g. prof. Zagariju za tolažilne
obiske ter vsem prijateljem in znancem, ki so drago mi pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, 19. maja 1928.

Žalujoči soprog Anton s hčerko Minko.

Neki bogat Anglež je potoval po Balkanu ter v nekem kraju imel za vodnika mladega fantiča. Ko sta prišla mimo neke cerkve, je tam čepela neka ženica. »Ivane,« je dejal Anglež, »za vsak bakreni novček, ki ga boš dal tle ženski, ji dam srebrnega.« — »Dobro je,« odvrne dečko ter izprazni svoj žep. Žena je dobila tako devetnajst bakrenih novčev in Anglež ji je dal devetnajst srebrnih. — »No,« pravi Anglež, »kateri izmed naju je sedaj večji tepec?« — »Ti,« je odvrnil fant. »Nikakor ne,« pravi nato Anglež, »saj ti si ji dal vse, kar si imel.« — »Že res,« odvrne dečko, »toda to je moja mati.«

*

Miha je bil zelo slabe volje, ker je takoj, ko je vstal, s kurjim očesom butnil ob stol. Pri zajtrku je bil ves divji, nobena reč mu ni bila všeč. Žena pa je ves čas previdno molčala. Končno se je Miha odpravil od doma, pritisnil svoj klobuk na glavo, z jezo ogrnil suknjo in brez slovesa odšel. Komaj pa je bil deset korakov od hiše, ga je žena klicala nazaj. »Kaj pa je?« je zarentačil nad njo. — »Nekaj si pozabil, Miha.« — »Kaj zlomka pa naj bi bil pozabil?« — »Vrata zaloputniti, ko si odhajal.«

Surovo maslo

kupuje na celoletni sklep prvovrstno, centrifugalno čajno maslo. — Dopisi pod E. Vajda, Čakovec, Medjimurje, tel. 59, 60, 3.

Mnogim še ni znano,

da želodčne in črevesne bolezni, glavobol, nervoza, pomanjkanje spanja, slaba teža, zlato žilo, povrača slaba prebava, katero najhujše krivice odpravi znani eliksir FIGOL. Prepričajte se tudi Vi, da preizkušena zdravilna specialiteta FIGOL eliksir uredi prebavo in Vam vrne zdravje. FIGOL izdeluje in razpošilja po pošti proti povzetju z navodili uporabe

lekarna dr. Semelić, Dubrovnik 2.

Originalni zabojček s 3 steklenicami 106 Din.
z 5 steklenicami 345 Din. 1 steklenica 40 Din.

Lovci, pozor!

✠ Lov občine Turjak ✠

se odda na javni dražbi za dobo 6 let dne 24. maja 1928 ob 11. uri popoldne pri okrajnem glavarstvu v Kočevju.

Kralj. angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo - Urugvaj - Argentino in
CHILE - PERU.

Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku:
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 26

Prvovrstno posestvo

3 km od Ptujja, na okrajni cesti Ptuj—Ormož, obstoječe iz krasne hiše s 5 sobami, 2 kuhinji, velike in male kleti; gospodarsko poslopje (obstoječe iz hrambe), konjski hlev za 4 konje, goveji hlev, listjak, prostor za slamo, skedenj z lesenim podom, kolarnico ter novi vzorni avinjski hlevi z 8 predelki in kuhinjo za svinje. Iz hlevov izpeljana gnojnica v gnojnični prostor, vzorno gnojišče iz betona. — Prvovrstne njive, travniki, gozdi, mlad sadonosnik pri hiši, vzoren, ograjen vrt. — Naprodaj je zaradi preselitve — **PROSTOVOLJNA DRAŽBA** (vsaka parcela zase) se vrši 5. junija 1928 ob 2 pop. v Spuljah št. 26 na licu mesta.

Žena in njena hoja!

Neki duhoviti Francoz trdi: Plemenitost žene spoznaš po njeni hoji. Ritem, elastičnost, siguren korak so lastnost žene, ki se noče prištevati med povprečne.

PALMA-KAUČUK PETE

Vam dajo siguren in elastičen korak. Na čevlje s francoskimi petami Vam vsak čevljar pritrdi nove tanke PALMA-LOUIS Pete.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je čez vse dobre, iskreno ljubljene oče, stari oče in tast, gospod

Ivan Krašovec

po kratki in mučni bolezni, v 64. letu starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, Bogu vdano preminul. — Pogreb bo v nedeljo, 20. maja ob 1/4 16. uri popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče.

Škofja Loka, dne 18. maja 1928.

MIHAEL KRAŠOVEC, brat. — Rodbine: ŠUBIC, SUŠNIK, KRŽIŠNIK, TRDINA. — Vnuki in vnukinje - in ostalo sorodstvo.

Naš velezaslužni gerent okrajnega zastopa in župan trga Šmarje pri Jelšah, gospod

Anderluh Ivan

posestnik v Šmarju pri Jelšah

je na praznik Gospodovega Vnebovzhoda ob 21 v celjski javni bolnišnici po dolgotrajni bolezni, ki pa ga ni ovirala, da ne bi koš mož dela vse do zadnjega posvečal svoji ljubezni okrajni in trgu, za vedno zatisnil oči.

Pogreb se vrši v soboto 19. maja ob pol 5 popoldne iz poslopja okrajne hiše v Šmarju na župno pokopališče.

Okroj in trg Šmarje ohranita blagega moža v trajnem spominu.

Šmarje pri Jelšah, dne 18. maja 1928.

Občinski zastop trga Šmarje pri Jelšah.

Okrajni zastop Šmarje pri Jelšah.

VSI ODJEMALCI

NAŠEGA MILA TRDIJO, DA JE

„MERIMA“

Z ZNAMKO

„SIDRO“

NAJBOLJŠE

ZA PERILO

Včeraj nas je za vedno zapustila gospa

Frančiška Sakser roj. Lovšin

po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere. Nepozabno pokojnico priporočamo vsem, ki so jo poznali, v blag spomin.

New-York, N. Y. 18. maja.

Frank Sakser st., soprog, Frank Sakser ml., sin
in ostali sorodniki.

Borza

Dne 18. maja 1928.

DENAR.

Devizni tečajji so ostali danes neizpremenjeni razen Trsta, ki se je znižal na 299.25. Promet je bil znaten, zlasti v devizah London, Curih in Praga; privatno blago pa je bilo v devizah Trst in Newyork.

Devizni tečajji na ljubljanski borzi
18. maja 1928.

	povpraš.	pon.	redni	sr. 17. V.
Amsterdam	—	2293.75	—	—
Berlin	1358.25	1361.25	1359.75	1359.75
Budimpešta	—	992.50	—	—
Curih	1093.50	1093.50	1095.—	1095.—
Dunaj	798.—	801.—	799.50	799.50
London	277.—	277.80	277.40	—
Newyork	56.71	56.91	56.81	56.81
Pariz	—	223.70	—	—
Praga	167.95	168.75	168.35	168.35
Trst	298.25	300.25	299.25	299.30

Zagreb. Berlin 1358.25—1361.25, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 798—801, London 277—277.80, Newyork 56.705—56.905, Pariz 222.70—224.70, Praga 167.95—168.75, Trst 298.34—300.34.

Belgrad. Berlin 1358.2—1361.2, Budimpešta 991—994, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 798—801, London 277—277.80, Newyork 56.91—57.71, Pariz 222.70—224.70, Praga 167.95—168.75.

Curih. Belgrad 9.1325, Berlin 124.17, Budimpešta 90.60, Bukarešt 3.21, Dunaj 73.01, London 25.3375, Newyork 518.95, Pariz 20.4225, Praga 15.8775, Trst 27.33, Sofija 3.745, Varšava 58.15, Madrid 87.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.5090, Kodanj 190.70, London 34.685, Milan 37.435, Newyork 710.65, Pariz 27.97, Varšava 79.68. Valute: dolarji 708.25, dinar 12.45, češkoslovaška kruna 21.05.

Dinar: Newyork 176, Berlin 7.42, London 277.25.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Tudi danes sta 7% invest. posoj. in vojna škoda napredovali, kurz 7% invest. pos. je dosegel v Zagrebu že 94. Med industrijskimi papirji so bile zaključene Vevče po 106.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 91.50 den., Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 128 den., Praštedion 125 den., Kred. zavod 157—175, Vevče 105 d., Kranj. ind. 305 den., Ruše 265—280, Stavbna 56 den., Sešir 125 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 93.50—94, agrari 56.75—57.50, vojna odškodnina 455—458, dec. 480—484, Hipo 58, Jugo 86.50—87, Praštedion 825, Sečerana 510, Drava 385, Slavonija 12, Trbovlje 530, Vevče 106.

Belgrad. Narodna banka 6750, vojna odškodnina 453.50—456 (1600), ult. maj 454—455 (3600), ult. junij 460 (1600), Izvozna banka 1160, Zem. banka 67, Belgr. zadruha 6000, Prometna banka 2000, 7% invest. posoj. 92.30—93 (1760), agrari 57.50.

Dunaj. Podon.-savska-jadr. 81.75, Zivno 175, Alpine 42.70, Greinitz 4.25, Leykam 9.98, Trbovlje 66.95, Kranska industr. 41.90, Gutmann 28, Slavonija 1.60.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Bukovi plohi neobrobjeni dimenzija po naročilu kupca I., II., III., fko vag. nakl. post. 4 vag. po 440. Zaklj. 4 vag. Tendencja živahna.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt): Pšenica 78—79 kg 2% baška 410—412.50, slav. 397.50—400, kuruza baška žasu primerno suha kval. gar. 345—347.50, za maj 350—352.50, činkvanti žasu primerno suh, zdrav rešetan 350—355, oves baški, zdrav rešetan 305—310, ajda dom., zdrava, rešetana 295, moka 0 g vag. bl. plač. po prejemu fko Ljubljana 555—565; zaklj. —. Tendencja neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bač. 357.50—360, ban. 360—362.50, juž. ban. 355—357.50, gor. ban. 352.50—356, oves bač., slav. 262.50—267.50, mac. 227.50—230, kuruza bač. 292.50—295, jun. 300—302.50, ban. 290—292.50, srem. 292.50—295, jun. 300—302.50, moka 0 g in gg 485—495, št. 2 465—475, št. 5 445—455, št. 6 420—430, št. 7 405—410, št. 8 240—245, otrobi bač., slav. 227.50—232.50, ban. 225—230, fižol 405—410. Promet: 39 vag. pšenice, 45 vag. kuruze, 1 vag. ovasa, 1 vag. moka.

Budimpešta (terminalska borza). 18. maja. Tendencja medla. Pšenica maj 33.20, 33.02, zaklj. 33—33.02, okt. 30.82, 30.80, zaklj. 30.78—30.80, marc 32.72, 32.70, zaklj. 32.68—32.70, rž maj 26.82, 26.70, zaklj. 26.68—26.70, marc 28.62, 28.46, kuruza maj 28.10, 28.08, zaklj. 28.10—28.14, julij 28.76, 28.70, zaklj. 28.76—28.80.

Sveta življenje in vrvenje

Otvoritev olimpijskih iger v Amsterdamu

Dne 17. t. m. so v Amsterdamu slovesno otvorili IX. mednarodne Olimpijske igre, ki predstavljajo v sodobnem sportu največjo mednarodno prireditve te vrste. V imenu holandske kraljice je otvoril igre njen soprog princ Henrik Holandski ob navzočnosti dvornih dostojanstvenikov in vladnih zastopnikov olimpijskega odbora, predstavitev sportnih organizacij itd. Vendar je bilo pa to samo nekako predslavlje, ki uvaja zaenkrat samo hokejske in nogometne tekme. Prava otvoritev se bo vršila šele 28. julija, ko začno nastopati atleti, jahači, plavalci, veslači, kolesarji, bokserji in sabljači.

Olimpijske igre so zahtevale od amsterdamske mestne uprave in holandskih sportnih in finančnih krogov velikih naporov in žrtv. Saj za prireditve v tem slogu v Amsterdamu, kjer stanujejo ljudje zaradi upornih (močvirnih) tal zelo na tesnem, ni bilo niti stanovanj ter bilo treba zgraditi celo vrsto novih hotelov. Razen tega pa Amsterdam tudi še ni imel modernega stadiona. A samo stroški zanj so znašali nad 5 milijonov holandskih goldinarjev (približno 1 milijon so zbrali časniki).

Stadion obsega skupaj 52 ha površine. Načrte je napravil arhitekt Wils in je stadion kljub veličini in različnosti naprav ena sama, skladna celota. Marathonski stolp na južnem koncu mesta je visok 40 metrov. Zgradba je delala silne težkoče, saj je bilo treba samo za temelj glavnemu poslopju zabiti v močvirna tla 4500 kolov, po 14—16 m dolgih.

Ves Amsterdam, cela Holandska sodeluje, da bi ob Olimpijskih igrah v polni meri izvršila svoje gostiteljske dolžnosti. Inozemske goste, za katere ne bo prostora v samem Amsterdamu, bodo porazdelili po bližnjih krajih: v Haag in razna morskala kopališča. V Amsterdamu so vse hiše okrašene z zastavami. Vsa trgovina se je smerila za olimpijske igre in poskrbela za tolmače. Olimpijski znak s petimi obroki je uporabljen kot motiv na vseh mogočih predmetih: zaponkah, ovratnicah, čepicah, šalih itd.

Tekme, ki se bodo vršile prihodnje mesece v Amsterdamu, bodo segale daleč preko okvira sportnih prireditev in bodo resen boj med narodi za prvenstvo v telesni sposobnosti. Topot bodo po vojni prvič sodelovali tudi Nemci. Kakor so bile nekoč Olimpijske igre ena najmočnejših vezi grške narodno-kulturne edinstvi, tako predstavljajo tudi novodobne mednarodne Olimpijske igre lepo in pomembno priliko za medsebojno spoznavanje in prijateljstvo vseh kulturnih narodov sveta.

Prve novodobne Olimpijske igre so se vršile leta 1896. v Atenah, nato so sledile leta 1900. v Parizu, leta 1904. v St. Louisu, leta 1908. v Londonu, leta 1912. v Stockholmu; svetovna vojna je napravila v olimpijadah vrzel in so se vršile prihodnje igre šele leta 1920. v Antwerpnu in leta 1924. zopet v Parizu.

Tragična usoda japonske proletarke

Kakor je japonski narod visoko kulturnen in kakor je posebno ženska vzgoja v višjih slojih izredno odlična, tako je proletarska ženska tamkaj popolnoma brezpravna in njeno

žensko dostojanstvo manj zavarovano nego v kateremkoli drugem narodu. Saj je znano, da starši sami — in to tudi v meščanskih slojih — prodajajo svoje komaj šoli odrasle deklice v javne hiše ali kot natakarike v restavracije in kavarne, kar je skoraj isto. Te ubožice imajo na svojih mestih večinoma samo hrano in obleko, a »zaslužek« dobe njihovi starši. O teh za kulturni narod nevrednih razmerah poroča v »Berl. Tageblattu« prof. dr. Theodor Sternberg, Tokio:

V restavracijah na Japonskem strežejo samo ženske, a restavracij je na Japonskem kakor peska ob morju. Zato predstavljajo natakarike tukaj veliko večji sloj nego v katerikoli drugi deželi, one predstavljajo ogromen del celokupnega japonskega dekliskega naraščaja. Natakarike je na Japonskem bistven tip med proletarskim žensstvom. Ona je važen činitelj v vprašanju javne morale, v vprašanju ženske emancipacije in v socialnem vprašanju. Vprašanje natakarike sega neposredno do središča vprašanja japonske delavke vobče, do vprašanja japonske tekstilne delavke.

Da je japonska natakarike nevarna javni pravosti, je resnica. Toda natakarike tega ni sama kriva, marveč krivo je njeno zaslužnje in izkoriščanje.

V kavarni »Gondola« na »Gindsi«, največji trgovski cesti v Tokiju, se je pripetil nedavno večji hrup: natakarike so pustile delo in šle v pisarno, da bi delovodjo prepričale, da morajo za svoja mesta plačevati preveliko zakupnino. Da, natakarike ne le ne dobivajo nobene plače, marveč morajo še od svojih bednih zaslužkov plačevati vsaka dnevno po en jen. »Gondola« je majhna kavarna in zaposluje samo 10—12 natakarike. Od njih ima torej podjetje mesečno 300 jenov in letno 4000 jenov čistega dobička! Pri tem pa v evropsko urejenih lokalih napitnina niti v običaju ni in je gostje večinoma tudi ne dajejo. Lahko si je tedaj misliti položaj teh ubogih bitij, ki jim jemlje nečloveški gospodarji še tisti žgoči jen, ki so si ga zaslužile za ceno svojega človeškega dostojanstva.

Da bi se ta sramotni sistem od uradne strani zatrl ni misliti, ker vlečejo iz teh kavarinskih koncesij denar država, občina in zelo visoko stoječi faktorji. Razen tega so pravne razmere po velikih japonskih mestih tako strašno gnile, da nad 50.000 prostitutk po koncesionirah javnih hišah in nad 75.000 »geish« (pevk, ki se istotako prodajajo za denar) niti od daleč ne zadostuje »povpraševanju«.

In vendar se tudi japonski natakarike obeta rešitev! Od spodaj, iz socialnega gibanja. Do teh nesrečnih žrtv japonskega družabnega reda je segla socialna misel po japonskem dijaštvu. Japonski dijak, ki je zasovražil lažnjivi in plehki vzgojni in izobraževalni sistem na gimnaziji, je našel v izkoriščani natakarike gorečo pristašino svojih novih socialnih idej in danes stari režim z bojaznijo gleda na ta dva protivna mudi zaveznika. Strokovna zveza natakarike šteje danes nad 40.000 članic in bo igrala v vseh socialno-političnih bojih veliko vlogo.

Če bi edinemu pilotu postalo slabo...

Na zračni progi Frankfurt — Essen so v obratu manjša letala — tako imenovani »zračni fijakerji« s samo štirimi sedeži za potnike. Pilota bi morala biti po dva, da bi mogla v sili vedno drug drugega nadomestiti; toda obrat bi se potem družbi ne izplačal in običajno ima letalo enega samega pilota. Proti temu protestira nekdo v »Frankf. Ztg.« in šegavo dokazuje:

»Na enem samem pilotu stoji in leti celo zračno podjetje. Sedaj pa človek pomisli: Če tega enega pilota prime krč — ali se onesvesti — ali ga zadene srčna kap — kaj potem? Potegniti zasilno zavoro? Izstopiti? Ali se pritožiti? I, kako! Ti marveč letiš veselo dalje, dokler ne prideš nekod na tla. — Ugovarjali boste. Piloti niso ostarele ženske, mar-

več drzni mladi mošje, ki majo zdravniško izpričevalo o svoji zračni konstituciji v žepu. Gotovo: popolnoma zaupamo očem, srcu in ledvicam naših pilotov. Toda tudi pilot čuti včasih živce, bodisi zaradi utrujenosti od prevelikega napora v službi ali pa vsled veseljačenja — bodisi da mu je nevesta odletela z drugim. Vse na svetu je mogoče in tudi pilot je človek tako rekoč.

Z dvema pilotoma da bi se stvar ne izplačala? Pa še kako! Sedaj sedita na štirih potniških sedežih komaj po dva pogumna moža, ki z edinim pilotom krepko zreta smrti v oči in nad vsakim pokopališčem zmoliča Očenaš. Če bi pa sedela spredaj po dva pilota, potem bi hoteli vsi leteti in na vsakem poletu bi bili vsi sedeži oddani. Je treba pač računati z zanjčo naturo, ki jo je v vsakem človeku nekaj. Seveda nazadnje ni izključeno, da bi se moglo tudi dvema pilotoma pripetiti kaj človeškega. Pa potem bomo umrli s ponosno zavestjo, da je nemško zrakoplovstvo storilo svojo dolžnost.

68 romarjev utonilo

V Perzijskem zalivu je v noči na 15. t. m. neki parnik zavezil v ladjo, na kateri je bilo 72 romarjev. Rešili so samo 4 romarje, 68 romarjev je z vso posadko vred utonilo.

»Sedeti« bodo morale

Turška oblast v Brussli je nedavno zaprla tamkajšnje ameriško šolo, ker so učiteljice med turškimi učenkami baje propagirale krščanstvo. Proti učiteljicam se je uvedla preiskava in se te dni završila z razpravo. Obtožnica je navajala, da so učiteljice dve turški učenki nagovarjale, naj prestopita h krščanstvu, jima dale knjige, ki od turške vlade niso dovoljene in žalele narodno vero. Razsodba se je glasila na tri dni zapora in tri turške funte globe. Zapor pa morejo učiteljice presedeti — doma. Iz te mile razsodbe sklepajo, da Turki krščanskemu misijonskemu delu ne nameravajo več tako trdovratno nasprotovati kakor doslej.

Gospodar in pes dirkata za stavo

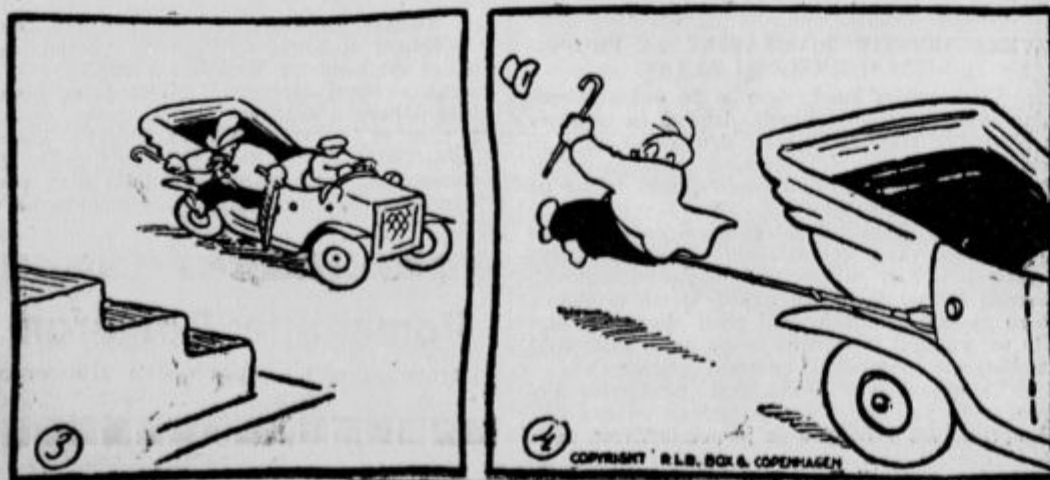
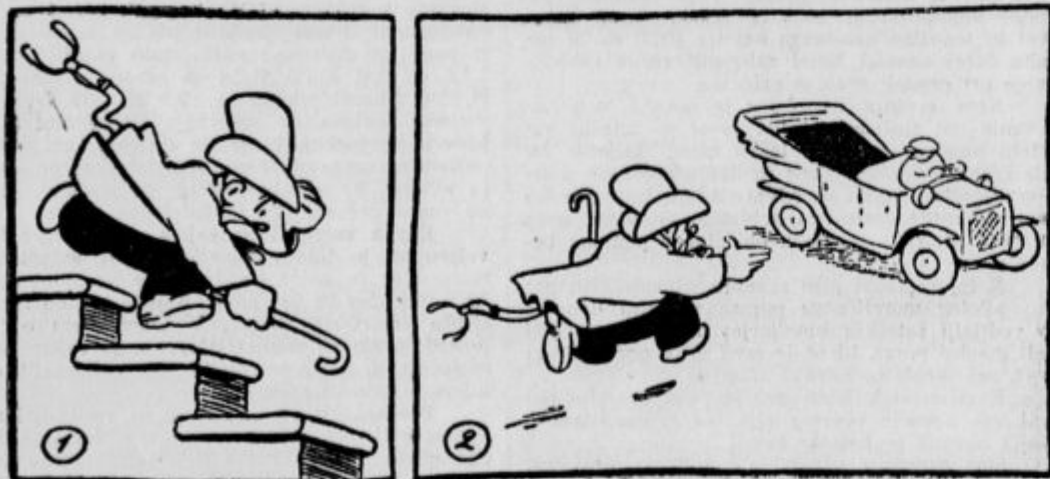
Hotelir Huet v Louviere na Belgijskem je stavil, da bo s svojim psom »Bobyjem« na kolesu prevozil 1070 km dolgo pot iz Louvierea preko Pariza in Angersa nazaj v Louviere. Pokazalo se bo, če je pes sposoben tekmovali v hitrosti in vztrajnosti s svojim gospodarjem kolesarjem.

Ljudje v železnih kletkah

Iz Biskajskega zaliva je te dni odplula proti Vražjemu otoku ladja s čudnim tovorom. Bil je to 5000 tonski zločinski parnik La Martinière, ki ima za svoje potnike namesto kablin močne železne kletke, ki so v zvezi s parnimi kotli. Kakor hitro bi se kaznjenci uprli, bi spustili v cevi vrelo vodo in jih poparili. Drugače pa dobivajo kaznjenci med dolgo vožnjo dobro hrano. Na Vražjem otoku je podnebje tako nezdravo, da skoraj noben kaznjencec ne doživi konec kazni.

Kaligulove galeje

V albanskih gorah blizu Rima se nahaja sredi krasne okolice majhno jezero, na katerega bregu je stal v davnih časih sloviti Dianin bham. Blazni rimski cesar Kaligula si je dal na jezeru zgraditi dve plavajoči palači, temelječi na galejah, v katerih je uganjal svoje orgije. Ni znano, ali je dal kasneje Kaligula sam potopiti galeji ali pa jih je potopilo ljudstvo v svojem srdu. Dejstvo je, da ležita galeji že blizu dva tisoč let na dnu 85 m globokega jezera. Večkrat so že skušali, da bi galeji dvignili, a potapljači so spravili na dan le nekaj okraskov. Sedaj se je za stvar zavzel Mussolini in nalogo so prevzele največje italijanske električne družbe, ki bodo delo izvršile na lasten račun. Po starem odvodnem kanalu bodo z električnimi sesalkami izčrpali vodo, tako da bosta galeji ležali na suhem. Upajo, da pridejo do prve galeje že meseca septembra.

Neprostopljiva reklama g. Modrijana za trpežne naramnice

Potrtega srca naznanjamo, da je Vsemogočni poklical k sebi našo prizrčno ljubljeno, mamico, staro mamico in taščo, gospo

Ivano Bartol

danes, dne 17. maja 1928, po dolgi, mučni bolezni, prevideno s svetofajstvi za umirajoče v 78. letu starosti. Pogreb blagopokojne se vrši v soboto ob 5 popoldne iz hiše žalosti na pokopališču v Hrovači. Prosi se tihega sožalja.

Ribnica, Ljubljana, Brežice, Maribor, 17. maja 1928.

Rodbini Bartol-Košir.